

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 33-34 (1488-1489) 1978 RUGPJUTIS-AUGUST 24 • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 25 ct.

Paulius ir Lietuva

Karalių mirties atveju senovėje buvo sakoma: "Mirė karalius, tegyvuoją karalius!" Tai reiškia — vienas miršta, kitas gimsta, vienas išeina, kitas ateina. Panašiai galėtume sakyti ir popiežių atveju — vienas baigia savo kelią, kitas pradeda ir tęsia įpėdinių grandinę. Tačiau kiekvienas palieka savitus pėdsakus — vieni jų būna labai ryškūs, kitų — mažiau, o trečių — vos pastebimi. Pastaraisiais laikais tie pėdsakai šv. Petro įpėdinių pasidarė itin ryškūs viso pasaulio gyvenime. Mažoji Roma, ribojama Vatikano teritorija, tapo dideliu centru ne politine, bet morale prasme. Jei seniau vatikanišė Roma buvo laikoma ir politine galybe, tai pastaraisiais laikais jos veidas gerokai pasikeitė — ji sąmoningai atsisakė politinio vaidmens ir grįžo į pirmąją savo misiją, būtent, dvasinę. Tai pabrėžia ir mažytė Vatikano teritorija, egzistuojanti daugiausia kaip simbolis, pabrėžiantis popiežių institucijos neterritorinę misiją, apimančią visą pasaulį. Tiesa, Roma mūsų laikais nėra vienintelis dvasinis centras, skleidžiantis ir saugojantis religines vertybes, tačiau jo pajėgumas moralinėje sferoje tebėra didžiai reikšmingas. Dėlto, kai miršta vienas popiežius ir renkamasi kitas, į Romą nukrypsta viso pasaulio dėmesys — katalikų ir nekatalikų. Visiems rūpi, kas įžengs į moralinės įtakos sostą.

SIUO momentu dar nežinoma, kas ateis į minėtąjį sostą, bet žinoma kokio pobūdžio popiežius iškeliavo. Žinoma, peranksti dar vertinti Paulių VI visu plotu — tai padarys istorikai, remdamiesi dokumentacija, tačiau pagrindiniai bruožai jau aiškėja. Visi sutinka, kad Paulius VI buvo nuosaikūs žmogus, vadovavęs Katalikų Bendrijai reikšmingų reformų laikais ir pasukęs vairą naujų laikų linkme. Nebuvo tai lengvas užmojis šimtmečių tradicijose įsigyvenusiai Bendrijai — reikėjo didelio takto bei apdairumo iš vadovybės pusės. Paulius VI, turėdamas plačios diplomatinės patirties, gana sėkmingai vairavo, nors susilaukė ir stiprios opozicijos, kuri nėra pasibaigusi ir šiandien. Reformuodamas liturginį gyvenimą, atnaujindamas krikščioniškas institucijas, Paulius VI pergyveno ir labai dramatišką laikotarpį, kuriame vienos institucijos ėmė transformuotis, kitos — irti. Šiandien dar niekas negali pasakyti, kiek tam laikotarpiui Katalikų Bendrija laimėjo ir kiek pralaimėjo. Viena yra aišku, kad Pauliaus VI laikotarpyje įvyko atviras susidūrimas krikščioniškų institucijų su naujų laikų dvasia, kuri nevienu atveju pasirodė stipresnė už nepasiruošusius apaštalus. Vieni jų krito nuo pirmo stipresnio jos pūstelėjimo, kiti brendo ir išaugo kaip žerintys naujos epochos žibintai.

MINETAME procese dalyvavo ir tebedalyvauja taipgi lietuviai, ypač gyvenę laisvajame pasaulyje. Lietuva, būdama Sov. Sąjungos paversta, mažiau ir lėčiau jautė, tačiau nebuvo visai izoliuota. Kiek sąlygos leido, ji stengėsi neatsilikti nuo universalinių reformų. Paulius VI su gana gyvu domesiu sekė religinį gyvenimą Lietuvos, vienintelio katalikiško krašto Sov. Sąjungos sudėtyje. Pas jį lankėsi Lietuvos vyskupijų valdytojai ir galėjo tinkamai informuoti apie esamą būklę. Žiūrint iš šalies, nevienam atrodė, kad Paulius VI pataikauja komunistams, daro nuolaidas ir sunkina tikinčiųjų būklę. Iš tikrųjų betgi tai buvo, galima sakyti, desperacinis bandymas padėti Lietuvai ir kitų panašių kraštų tikintiesiems. Šioje srityje Paulius VI girdėjo daug pažadų iš sovietinių pareigūnų, bet pergyveno dar daugiau nusivylimų ir kritikos. Netrukus pastarosios ir iš lietuvių pusės. Ji, matyt, buvo žinoma ir pačiam Pauliui VI, kuris įvairiais motais davė suprasti, kad Lietuva nėra užmiršta. Į tuos motus įskaitytinas lietuvių skyrus Vatikano radijuje, Lietuvos atstovybė Vatikane, kad ir minimaline forma, lietuvių koplyčios įrengimas Sv. Petro bazilikoje ir jos pašventinimas, Europos lietuvių vyskupo paskyrimas, lietuviškas vėlykinis sveikinimas, dovana Lietuvos kunigams — brevijoriai, lietuvių grupių priėmimas audiencijoje ir t.t. Bene paskutinis Pauliaus VI motas Lietuvai buvo nuosirdus pakartotinis vyskupo J. Labuko priėmimas. Tai buvo ryškus ženklas popiežiaus rūpestio kenčiančiai Lietuvai. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Nauji pažadai

Premjeras P. E. Trudeau pūčio 1 d. per valstybinės CBC bendrovės televizijos tinklą paskelbė kairias numatomas reformas. Savo kalbą jis susiejo su V. Vokietijos sostinėje Bonnoje padarytais septynių valstybių vadų įsipareigojimais. Jo televizijos bangomis padarytas pareiškimas buvo be oficialaus ministerių kabineto pritarimo, kuris buvo gautas tik po įvykusio fakto. Premjeras P. E. Trudeau pažadėjo kanadiečiams: dabartinės ir numatomas biudžeto išlaidas sumažinti \$2 milijonais, sustabdyti kanadiečių priėmimą į valstybines tarnybas ir tuo būdu sumažinti jų skaičių, neleisti valdžios tarnautojų unijoms reikalauti tokio atlyginimo, kuris būtų didesnis kaip privačiuose sektoriuose, sumažinti pajamų mokesčius. Jis taipgi prispazino praradęs kantrybę su nuolatiniiais pašto streikais. Dėl šios priežasties paštas bus paverstas valdine bendrove,

kuri pati tvarkys savo reikalus. Praėjusią savaitę jau buvo paskelbti numatomi valdinių išlaidų apkarpymai, liečiantys \$1.5 milijono, tačiau šiemet bus sutaupyta tik \$0.5 milijono. Konkrečius planai ekonomijai stiprinti paaiškės vėliau.

Kanados pašto paslaugas vėl sujaukė nelegalūs siuntų surinkėjų streikai Toronte. Laiškanėsiūnų unijai priklausantys sunkvežimukų vairuotojai pareiškė, kad tie jų automobiliai esą ne saugūs ir pavojingi, nors nei valstybinė, nei privati specialų komisiją jokio pavojaus nesurado. Pašto vadovybė tada suspendavo kelis vairuotojus, atsisakiusius dirbti saugumo sumetimais, ir visi vairuotojai Toronte pradėjo nelegalų streiką, nepaisydami pažado padaryti kairias pataisas tuose sunkvežimukuose. Laiškanėsiūnų unija norėjo paskelbti visų savo narių streiką, bet nesusilaukė pri-
(Nukelta į 6 psl.)

Velionis popiežius Paulius VI nekartą priėmė Vatikane lietuvių vyskopus ir maldininkus. Šioje nuotraukoje mato me Paulių VI, nuosirdžiai sveikinantį Kauno ir Vilkaviškio koadjutorių vyskupą Liudą Povilonį Vatikane 1977 m. spalio 22 d. Kairėje — vyskupo palydovas kun. dr. Pr. Vaičekonis, Vilniaus Sv. Rapolo parapijos klebonas ir Kauno kunigų seminarijos profesorius, dešinėje — vertėjas mons. dr. Audrys Bačkis

PRANEŠIMAS IS BRAZILIJOS

Reikalauja laisvės nuteistiesiems

Šiomis dienomis daugeliui milijonų brazilų visa didžioji spauda ir visos televizijos stotys po keletą kartų per dieną perdavinėjo sovietų imperijos teisiųjų Anatolijaus Sčaranskio, Aleksandro Ginzburgo ir Viktoro Petkaus bylų eigą.

Spauda ir televizija visur pabrėžė — Viktoras Petkus (Viktoras Piatkus) "da Lithuania", aktyvus kovotojas už žmonių teises ir laisvę, sovietų persekiojamas ir "teisiamas".

Brazilijoje aktyviai veikia Pavergtų Tautų Laisvės Komitetas ("O Comité Pro Liberdade das Nações Cativas"), kurį sudaro 14 sovietų pavergtų tautybių. Komiteto centras veikia Sao Paulo mieste. Jis, kartu su Baltijos Tautų Kovos už Teisingumą Sąjūdžiu (Pro Liberdade e Pro Justicia dos Povos Balticos) ir kitų tautų organizuotais sąjūdžiais, pasiuntė ilgo turinio telegramą Sov. Sąjungos ambasadoriui Brazilijoje Dimitrijui A. Jukovui, kietai protestuodami "...pela perseguição soviética". Telegramoje pabrėžiama ideologinė ir politinė sovietų priešpaula, karinė komunizmo grėsmė dar laisvoms tautom ir didvyriškai drąsių disidentų Sčaranskio, Ginzburgo ir Petkaus gėdingi teismai. ... Toliau sakoma, kad visa brazilų tauta, kaip ir visas laisvasis pasaulis, protestuoja ir piktinasi gėdingais sovietų daktais. "...kartu jungiamės mūsų maldas Dangaus Karalienė, kad užtartų, globotų ir išlaisvintų komunistų vergijoje dejuojančias tautas..."

Pavergtų tautų vardu telegramą pasirašė Karel Baloun ir Juozas Ciuvinskas. Panašaus turinio protesto telegramas pasiuntė daugelis atskirų asmenų: lenkai, lietuviai, rumunai, čekoslovakai ir vengrai, gyvenę ar jau gimusieji Brazilijoje, jautriai reaguodami prieš baisią priešpaulą ir nieku nenusikaltusių ramių žmonių persekiojimą sovietinėje imperijoje.

Jeigu tai ir nepadės vergijos kankiniams, tai komunistai tepajunta, kad laisvoje pasaulyje tautos kas dieną bresta aštresnė reakcija ir laisvą žmogų jau sunku įtikinti tuščios propagandos vilionėmis.

Pažinkime Lietuvos niekintojus Jeruzalėje gyvenąs "Holo-causto" autorius žurnalistas

Ben Abraham, labai aktyviai besireiškiantis didžiojoje Amerikos, ypač Brazilijos, spaudoje, vertas pažinti veidu, ne tik jo "karštais" lietuvių žmonių užsiuolimais.

Jis, kaip ir "autentiškos (iš bolševikinių šaltinių) medžiagos teikėjas" Vienoje gyvenąs inž. Wiesenthal ("nacių medžiotojas") ir visa eilė kitų, jau kuris laikas varo aštriai skaudžią antilietuvišką akciją ne tik Izraelyje, bet ir visoje laisvojo pasaulio spaudoje. "Sensacijų" gaudytojai mielai naudojami jų informacijoms apie Lietuvą negatyvia prasme.

Ar ilgai mes tik indiferentiškiu pečių patraukimu reaguosime? Brazilijos spauda jau pradeda skirti tiesą nuo piktų šmeižtų. Glėbiai pasipiktinimo laišku pasiekia redakcijas — jų kairurie paskelbiami spaudoje. "Jornal do Brasil" Rio de Janeiro paskelbė inž. A. Steponaičio protestą prieš garbingų lietuvių šmeižimą, o po kurio laiko įdėjo kietai pagrįstą adv. Ant. Gaulios straipsnį, atremiantį Lietuvos ir garbingų lietuvių (net jau mirusių!) užsiuolimus.

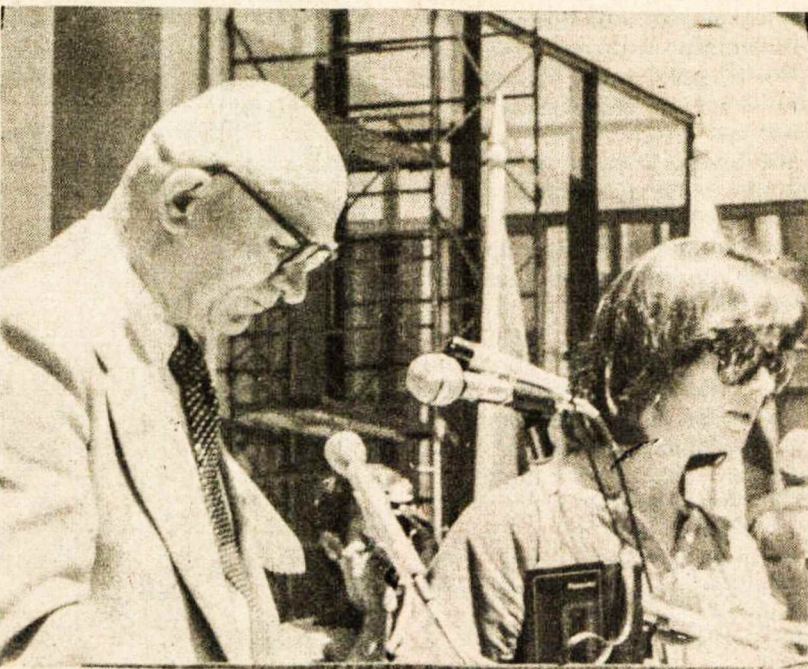
Pažinkime ir registruokime bolševikinių šmeižtų skleidėjus! Labai ir labai keista, kad "holokaustų" rašėjai pamiršta, kad ir jų tautiečiai Sovietijoje šiandien nekaltai persekiojami, "teisiami", grūdami į kalėjimus ir kankinami. Ar jie nepajėgia

praregėti, kad bolševikiniai naciai yra nemažiau pavojingi laisvai žmonijai? Nenorime tikėti, kad jų tikslas yra nuteikti visą pasaulio lietuvių prieš save ir savo tautą?

Nežinome, ko jie siekia ir ką galvoja praeties keršto ir pagiežos a p a k i n t i, bet neturime teisės užsimerkti prieš jų šmeižtus! Neįsivaizduojame keršto už skriaudas, patirtas nuo Šimono- vičių ir Abrahamų tautiečių a n a i s laikais, bet atsakykime kietu ir teisingu žodžiu! Reaguokime faktais ir argumentais, kad ne tik jie patys, bet ir visas pasaulis įsitikintų, jog tiesa yra mūsų pusėje. r.a.s.

Žurnalistas BEN ABRAHAM, nepalankiai rašąs apie lietuvių Brazilijos ir Šiaurės Amerikos spaudoje

Buvęs Sov. Sąjungos generolas P. GRIGORENKA, dabar gyvenąs JAV-se ir kovojąs už pavergtų tautų laisvę, sako kalbą Čikagoje vienos demonstracijos metu; šalia jo — vertėja Nuotr. A. Šestoko

Pasaulio įvykiai

LAIKRASČIŲ PUSLAPIAI VIS DAR PILNI PRANESIMŲ IS VATIKANO apie popiežiaus Pauliaus VI staigią mirtį, laidotuves, pasirusimus naujo popiežiaus rinkimams. Paulius VI mirė, sulaukęs 80 metų amžiaus, 15 metų praleidęs prie šv. Petro laivo vairo. Istorijon jis įėjo kaip daugiausia po pasaulį keliaavęs popiežius, aplankęs Sv. Žemę, Niujorką, Jungtines Tautas, Fatimą, Istanbulą, Kolumbijos Bogotą, Zėnevą, Ugandos sostinę Kampalą, Iraną, R. Pakistaną, Australiją, Samoa, Indoneziją, Indiją, Filipinus, Ceiloną. Moderniais keleiviniais lėktuvais jam teko nuskristi apie 70.000 mylių. Dėlto Paulius VI pagristai yra vadinamas piligrimu popiežium, savo apaštališkąjį darbą skleidusiu visame pasaulyje. Paliktame testamente Paulius VI ragino tęsti ryšių stiprinimą su atsiskyrusiais bro-
liais, vadovaujantis kantrybe, bet neatsisakant tikrosios katalikų doktrinos. Jis taipgi pageidavo paprastų laidotuvių, palaikų užkasimo į žemę, su kapavietę ženklinančia nepaminkline danga. Su popiežium Paulium VI, pašarvotu Sv. Petro-bazilikoje, atsisveikino didžiulė net 200.000 maldininkų minia. Laidotuvių Mišias ant Sv. Petro bazilikos laiptų koncelebravo 95 kardinolai, dalyvaujant 104-ių valstybių atstovams, 100.000 maldininkų. Palaikai buvo įkasti žemėn po Sv. Petro baziliką pagal testamentinį pageidavimą. Pasaulinę pagarbą Pauliui VI išryškino vokiečių žurnale "Der Spiegel" paskelbtas pasakalėjimas su vokiečiu teroristu H. J. Kleinu, kuris su savo sėbrais 1976 m. pavasarį planavo pagrobti Paulių VI ir jį iškeisti į V. Vokietijoje kalnamus Baaderio-Meinhofienės gaujos narius. Kai apie tai jie painformavo palestiniečių PLO organizaciją, buvo griežtai įspėti: "Jeigu jūs pagrobsite popiežių, tai bus savizudiškas žingsnis. Jokia arabų šalis jums nuteiks globos..." Naujo popiežiaus rinkimai bus pradėti rugpjūčio 25 d.

Dar viena auka
Uždaras sovietinis teismas Elektrostalyje, apie 40 mylių rytus nuo Maskvos, paskyrė 5 metus tremties Aleksandriui Podrabinekui, sekusiam politinių kalinių kankinimą psichiatrinėse ligoninėse. Šis 25 metų amžiaus disidentas, priklausęs pagalbiniam medicinos personalui greitosios pagalbos automobiliuose, pasiuntė į Vakarus 265 psl. rankraštį, atskleidusi apie 200 psichiatrijos piktnaudojimo atvejų. Rankraštį specialia dokumentine knyga išleido Amnesty International grupė Londone. Dėl jos Sovietų Sąjunga susilaukė pasmerkimo pasaulinėje psichiatrų konferencijoje Havajuose. A. Podrabinekas buvo sumistas prieš tris mėnesius, kai buvo teisiamas Helsinkio grupės įsteigėjas J. Orlovas. Prieš tai jis spėjo painformuoti vakariečius žurnalistus, kad KGB reikalavo būti liudininku byloje prieš J. Orlovą ir jam grasino teismu, jei atsisakys. Po A. Podrabineko bylos disidentų surengtoje spaudos konferencijoje prabilo psichiatras dr. A. Vološanovičius, dirbantis Maskvos Dolgoprudno ligoninėje. Vakariečiams žurnalistams jis pranešė, kad patikrino net 27 A. Podrabineko grupės nurodytus asmenis, kankintus psichiatrinėse ligoninėse, ir nerado nė vieno nenormalaus.

Kinijos ofenzyva

Komunistinė Kinija pradėjo politinę ofenzyvą, įieškodama atsvaros prieš Sovietų Sąjungą. Nepaisant Kremiaus vadų grasinimų, Pekingė buvo pasirašyta taikos ir bendradarbiavimo sutartis su Japonija, kuri 1931 m. buvo pradėjusi invaziją Kinijon. Diplomatiniai pasiekimai buvo atstatyti 1972 m., o pilną ateities bendradarbiavimą dabar užtikrins naujoji sutartis. Komunistinei Kinijai taipgi paviko užmegzti diplomatinius ryšius ir su arabų Libija, nutylint pastarosios santykius su Taiwanu. Kompartijos vadas H. Kuo-fengas šiltai buvo sutiktas rumunų ir Rumunijos prez. N. Ceausescas. Šis jo vizitas kaip tik sutapo su Sovietų Sąjungos suorganizuotos invazijos Čekoslovakijon dešimtmečiu. Rumunija buvo vienintelė satelitinė valstybė, atsisakiusi dalyvauti invazijoje. Oficialiame priėmime H. Kuo-fengas, neminėdamas Sovietų Sąjungos jos vardu, kritikavo imperialistinės hegemonijos pastangas Azijoje, Afrikoje, P. Amerikoje ir Europoje. Visiems buvo aišku, kad šie žodžiai skirti Amerikai ir Sovietų Sąjun-

Įveikė Atlantą
Trys amerikiečiai lakūnai — B. Abruzzo, L. Newman ir M. Anderson pirmą kartą žmonijos istorijoje balionu perskrido Atlantą. Pakilę iš Presque salos, Me., po 137 valandų ir 18 minučių skrydžio jie nusileido Prancūzijoje, apie 50 mylių į vakarus nuo Paryžiaus. Tokius skrydžius per Atlantą nuo 1873 m. bandė net 17 grupių, balionų nelaimės žuvo šeši vyrai ir viena moteris. Sėkmingoji amerikiečių lakūnų trijulė dabar planuoja balionu apskristi aplink pasaulį per 30 dienų.

Šiame numeryje:

- Paulius ir Lietuva
- Popiežiaus Pauliaus VI reikšmė pasauliui ir Lietuvai
- Reikalauja laisvės nuteistiesiems
- Pranešimas iš Brazilijos apie antisovietinius protestus
- Kada nors pagarsės kaip šventasis
- Latvių vyskupas Urbsas apie arkiv. Teofilij Matulionį
- Tarptautinis kongresas
- Ir lietuviai dalyvavo persekiojamos Bendrijos kongrese
- Garsus orchidėjų augintojas
- Reportažas apie Joną Viltrakį, įsikūrusį Venecueloje
- Jautrūs momentai seime
- Antano Rinkūno pastabas apie buvusį PLB seimą Toronte
- Lietuvių Dienos iš perspektyvos
- Giriančios ir kritikuojančios pastabos apie PLD Toronte
- Australiečių viešnagė
- Apie gausų australiečių būrį, dalyvavusį Pasaulio L. Dienose
- Sukaktuvinė studijų savaitė
- Turinga Europos Lietuviškų Studijų Savaitė
- Dainų šventės atgarsiai
- Pilkojo žiūrovo nuomonės apie didįjį meno renginį

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Tarptautinis kongresas

K. K. GULBINAS, OFM Cap.

Olandijos katalikams priklausau, kad jie pirmieji 1951 m. Hilversumo mieste suorganizavo kongresą tema "Persekiojama Bažnyčia".

Sekančiais metais antras "Persekiojamos Bažnyčios" kongresas buvo surengtas Koenigsteine, netoli Frankfurto, V. Vokietijoje. Siemet liepos 20-23 d. Koenigsteine kurorte "Persekiojamos Bažnyčios" kongresas buvo surengtas jau 28-tą kartą.

Kol V. Vokietijoje lietuvių buvo kelios dešimtys tūkstančių, jų dalyvavimas tuose kongresuose ir kiekybės, ir kokybės atžvilgiu buvo žymiai stipresnis. Vasario 16 gimnazijos mokinių tautinių šokių grupė ir Memmingeno lietuvių choras, vadovaujamas muziko Budriūno, tada pakartotinai ir labai gražiai pasirodė šeštadienio vakaro kultūrinėje programoje. Bet ir vėliau, kai tūkstančiai lietuvių pabėgėlių iš Vokietijos emigravo į Angliją, Australiją, Kanadą ir JAV, V. Europoje likę lietuviai "Persekiojamos Bažnyčios" kongrese visuomet dalyvavo.

Siemet (1978) 28-tame "Persekiojamos Bažnyčios" kongrese, šalia 400 atstovų iš 30 tautų, dalyvavo ir 7 lietuviai. Liepos 21 dieną įvyko tradicinės vakaro pamaldos už persekiojamus krikščionis komunistų ir kitų diktatūrų valdomuose kraštuose. Kai vokiškai buvo sukalbėta malda už Lietuvą, paimta iš 4 Sibiro tremtinių lietuvių maldaknygėlės, ir prie altoriaus laiptų uždegta dar viena žvakė, kongreso dalyviai lietuviai garsiai ir sutartinai sukalbėjo "Tėve mūsų" savo kalba. Įspūdingiausias Viešpaties maldą atliko du afriekiečiai iš Zairo valstybės — jie "Tėve mūsų" savo gimtąja kalba giedoję.

Tų vakarinių pamaldų metu Viešpaties malda buvo sukalbėta ir latviškai, ir estiška, ir dar keliolika pasaulio kalbų. Kelis

kartus buvo kalbama ir lotyniškai, jei sukalbėjus už kurią tautą maldą vokiškai ir uždegus prie altoriaus naują žvakę, minėtos tautos atstovų kongreso dalyvių tarpe nebuvo.

Lietuvių tautai ir lietuviams katalikams Koenigsteino mieste įsikūrę Susitikimo Namai (Haus der Begegnung), kuriuose rengiami minėti kongresai, pradeda įgyti istorinės reikšmės. Čia prisiglaudęs Baltijos Institutas — Institutum Balticum siemet išleido jau XVIII metraščio "Acta Baltica" tomą. Jame išspausdinti straipsniai ir didesni darbai apie Estiją, Latviją ir Lietuvą. O nuo 1973 m. metraščio tomuose pradėta spausdinti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" vokiečių kalba. Tuo būdu Lietuvos katalikų katechizai ir jiems daromos skriaudos pradeda rasti atgarsį V. Vokietijos visuomenėje. Visą eilę Vokietijos dienraščių jau yra davę žinių apie "LKB Kroniką" bei ten surašytus faktus. Ypatingą dėmesį į "LKB Kroniką" yra atkreipusi katalikiškoji Vokietijos spauda.

Džiugu pastebėti, kad "Kronikos" skelbiama medžiaga pradeda skintis sau kelią ir į V. Vokietijos universitetų auditorijas. S. m. vasaros semestro Regensburgo katalikų teologijos fakulteto profesorius dr. dr. Josef Staber, padedamas asistento dr. Willi Gegenfurtner, surengė seminaro pratybas tema "Religinė komunistų politika Baltijos valstybėse". Faktinė medžiaga toms pratyboms kaip tik ir buvo paimta iš vokiško "LKB Kronikos" vertimo.

Reikia manyti, kad tuo pavzdžiu ateityje paseks daugiau V. Vokietijos universitetų ir tuo prisidės prie teisingo supratimo Lietuvos katalikų vargų ir visų tikinčiųjų rūpesčių visoje sovietų imperijoje. Lygiai to paties tikslo siekia ir "Persekiojamos Bažnyčios" kongresai Koenigsteine.

Mūsų kredito unijos nari

a+a Sofijai Šlekienei

mirus, jos vyrui VYTAUTUI, seseriai GRAŽINAI ŽURKEVIČIENEI bei visiem kitiem artimiesiems nuoširdių uojuotą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

MYLIMAI MAMYTEI

mirus, aukurietę MARIJĄ KALVAITIENĘ, jos šeimą bei artimuosius, gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime —

"Aukuras"

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS

NAMŲ

APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Baldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamosios mašinos
- * Rašomosios mašinėlės

Kada nors pagarsės kaip šventasis

Arkivyskupas Teofilus Matulionis, miręs prieš 16 metų

Čia spausdiname latvių vyskupo ANTANO URBSO atsiminimus, paimtus iš parengtos monografijos apie Velionį arkiv. T. Matulionį. RED.

Vysk. Teofilus Matulionis išvydo dienos šviesą 1873 m. Kuldorėje, Lietuvoje. Buvo kilęs iš lietuvių ūkininkų. Pažįstu jį nuo 1898 m. Jis buvo vyresnysis mano kolega dvasinėje Petrapilio seminarijoje.

Tai buvo šviesi figūra. Jauną klieriką Matulionį visi draugai nepaprastai mylėjo. Jis pasižymėjo tauriomis būdo savybėmis. Jame ypač reikšėsi draugiškumas, paprastumas, nuolankumas, gilus ir visai natūralus pamaldumas. Visuomet buvo linksmas ir draugiškas. Draugai niekad nematė jo nusiminuso.

VIKARAS

Baigęs kunigų seminariją 1900 metais, Matulionis buvo įšventintas kunigu ir tais pačiais metais dvasinės vyresnybės paskirtas vikaru į Varklono parapiją Latvijoje. Parapija buvo viena iš didžiųjų, tad darbo buvo daug. Jaunas kunigas Matulionis per trumpą laiką išmokė latvių kalbą. Darbavosi toje parapijoje uoliai, bet neilgai.

KLEBONAS

Po dviejų metų vikaravimo dvasinė vyresnybė, įvertindama jo uolumą, paskyrė klebonu gana didelėn Bikavos parapijoje toje pačioje Rezeknės apskrityje. Ten jaunas klebonas Matulionis dar labiau išvystė savo veiklą kaip uolus sielų ganytojas. Mokė žmones, rūpestingai globojo jaunimą ir vaikus. Apie kokią nors visuomeninę veiklą to meto parapijoje negalėjo būti nė kalbos, nes rusų caro valdžia neleido.

Klebonui Matulionui rūpėjo ne tik dvasiniai parapijiečių poreikiai, bet ir apiešta šventovė. Netrukus uoliai ėmėsi jį šventovės atnaujinimo, jį taip pertvarkė, kad negalima buvo ne atpažinti. Be kitko, išliko du augsti mūriniai bokštai.

CARINIO REZIMO AUKA

Jam nebuvo svetimi ir parapijos ribose gyvenę ortodoksai, kuriuos jis taip pat norėjo patraukti į Katalikų Bendriją. Jis nepaisė griežto valdžios įsakymo, draudžiančio (ir grasinančio didele bausme) skleisti religinę propagandą tarp ortodoksų, nes labiau klausė Dievo nei rusų caro. Dėlto netrukus tapo jis persekiojimo auka. Policija ėmė laikyti kleboną Matulionį žalingu ortodoksijai ir apskundė augtesnei valdžiai. Dėlto jis buvo atleistas iš klebono pareigų ir ištremtas iš katalikiškos Latgalijos.

SIELŲ GANYTOJAS PETRAPILYJE

Dvasinė vyresnybė buvo priversta valdžios pašalinti klebonui duoti antraeilę vietą. Taip kun. Matulionis liko paskirtas Sv. Kotrynos šventovės vikaru Petrapilyje. Ten neilgai jis pasiliko. Dvasinė vyresnybė jį vėl paskyrė klebonu kaip patyrusį sielų ganytoją naujai įsteigtoje parapijoje Petrapilyje.

Kun. klebonas Matulionis su dideliu uolumu ėmėsi organizuoti naują parapiją darbininkų rajone. Prieš jo akis didelis uždavinys — statyba naujos Jėzaus Sirdies šventovės milžiniškai parapijai už Nevos vartų. Jo pasiūlymą, uolumą ir elgetavimo dėka (jis pats vaikščiojo iš namų į namus Petrapilyje) per keliolika metų iškilo milžiniška mūrinė šventovė. Rusų revoliucija, prasidėjusi 1917 m., ir bedieviškas komunizmas neleido jam užbaigti šventovės. Vėliau ji buvo tokiame stovyje, kad jau galima buvo laikyti pamaldas.

Katalikų parapija, kaip ir kituose Rusijos didmiesčiuose, buvo mišri. Joje buvo lietuvių, lenkų, latvių, gudų, rusų ir kitų. Kun. klebonas Matulionis per kiekvieną šventę skelbė Dievo žodį visomis parapijiečių suprantamomis kalbomis, nes juk buvo katalikų kunigas, kuriam visos tautybės lygios.

Po caro Nikolajaus II abdikacijos katalikai kurį laiką džiaugėsi religine laisve. Petrapilio arkivyskupo sostą 1918 m. užėmė tremtinys vyskupas Eduardas Ropp. Naujasis arkivyskupas, įvertindamas uolus klebono darbą, pakėlė jį Mogilevo kapitulos garbės kanauninku.

BOLSEVIZMAS IR PERSEKIOJIMAS

1917 m. pabaigoje užsiliepsnojo bolševikinė revoliucija. Valdžia pateko į jų rankas. Prasidėjo Katalikų Bendrijos persekiojimas, kuris vis plėtėsi ir priėjo prie to, kad arkivyskupas Ropp tapo suimtas. Netrukus toks pat likimas iškito ir vyskupą Joną Cieplaką, kuris su keliolika kunigų buvo uždarytas kalėjimui. Jų tarpe buvo ir kun. klebonas Matulionis. Visame Petrapilyje liko nesuimtas tik vienas kunigas, būtent, jaunutis vikaras Boleslovas Sloskans, vėliau įšventintas vyskupu.

Suimtųjų kunigų laukė liūdnas likimas. Maskvoje 1923 m. įvyko garsus vyskupo Cieplako teismas. Kaltinamųjų suole su juo sėdėjo suimtieji Petrapilio kunigai. Prelatas Butkevičius, bolševikų tribunolo sprendimu, buvo nuteistas mirti. Sprendimas nedelsiant buvo įvykdytas Maskvoje. Vyskupas Cieplakas buvo taip pat nuteistas mirti, tačiau mirties bausmė buvo pakeista 10 metų kalėjimo. Kiti kunigai buvo nuteisti po keletą metų kalėjimo. Jų tarpe buvo ir kun. klebonas Matulionis.

Atlikęs bausmę, kan. Matulionis grįžo pas savo parapijiečius Petrapilyje. Po kurio laiko įvyko visai netikėtas dalykas. Kai vyskupas Cieplakas buvo kalėjime, arkivyskupijos administratoriaus pareigas ėjo vyskupas Antanas Maleckis. Šis, jausdamas, kad neilgai bus laisvas, slapta įšventino vyskupą kan. Matulionį. Tuo būdu jis norėjo užtikrinti hierarchijos tęstinumą. Buvo nusistatyta kol kas niekam nesakyti apie tą įšventinimą. Toji paslaptis buvo taip rūpestingai saugojama, kad net artimiausi įšventinto vyskupo draugai to nežinojo.

ANTRAS SUEMIMAS IR SOLOVKOS

Dievo Apvaizda, pašaukdamas vyskupą Matulionį į didžią K. Bendrijos kunigaikščio garbę, uždėjo ant jo sunkų kryžių. Vysk. Matulionis neilgai trukus turėjo nutraukti sielų ganytojo veiklą savo parapijoje. Bolševikai vėl jį suėmė, nuteisė ir išsiuntė į katorgą Soloviecki salose. Čia bolševikai neatsižvelgė į jo pagyvenusį amžių ir skyrė jį darbus ne pagal jo pajėgas. Vyskupo sveikata gerokai nukentėjo. Atrodė kartais, kad neišlaikys. Kiti kunigai, to paties likimo dalininkai, neabejojo, kad greitai ateis paskutinė jų mylimo draugo valanda. Vyskupas ištisusiomis kojomis sunkiai vilkosi į priverstinio darbo vietą. Dievo Apvaizda, matyt, turėjo kitus tikslus, nes teikė tiek jėgų, kad galėtų išlaikyti iki galo.

PRIES GRĮŽTANT Į LAISVĄ TĖVYNĘ

Susitarus Lietuvos ir bolševikų vyriausybėms, 1933 m. rudenį

ni įvyko pasikeitimas kalniais. Už lietuvių kunigus, laikomus kalėjimuose, sovietai gavo komunistus, suimtus Lietuvoje už griaujamą darbą. Prieš kunigų išleidimą Lietuvon turėjo būti atliktas dar vienas formalumas Maskvoje. Lietuvos pasiuntinys Baltrušaitis privalėjo pasikalbėti su kiekvienu kaliniu ir patirti, ar nori grįžti į tėvynę. Visi kunigai davė teigiamą atsakymą, išskyrus vieną... Tai buvo kun. Matulionis. Jis išreiškė norą pasilikti Rusijoje! Kiti tuomet negalėjo suprasti kanauninko laikysenos, bet šiek tiek vėliau, kai paaiškėjo, kas jis iš tikrųjų yra, dalykas kitaip atrodė. Kun. Matulionis nebuvo eilinis Kristaus kariuomenėje, o vadas — vyskupas. Tasai sielų ganytojo pareigos jausmas kaip tik ir padiktavo neigiamą atsakymą Lietuvos pasiuntiniui.

Vyskupas nė kiek nesvyravo paaukoti savo laisvę ir net gyvybę. Jis puikiai jautė kas jo laukia tuo atveju, jeigu pasilikti Rusijoje, nors taipgi vyliši, kad gali pasikeisti laikai ir atsirasti galimybė sugrįžti į Sv. Tėvo jam patikėtą sielų tarnybą.

Visdėlto, nežūrint visko, vyskupas prieš aiškia jo valią buvo išgelbėtas iš Rusijos. Lietuvos pasiuntinys, nepaisydamas vyskupo pasipriešinimo, iršė jį iškeičiamų kalinių sąrašą ir kaip toks buvo išsiųstas Lietuvon drauge su kitais kunigais. Stai jį pavardės: Kazimieras Jursėnas, Vincas Dainys, Vytautas Paškevičius, Vladas Čėgis, Vincas Ilginis, Mykolas Bugenis, Augustinas Pronckietis, Ladyga ir Jonas Paulavičius. Tie kunigai ir trys pasauliečiai — vargonininkas Jasinskis, P. Velička ir viena moteris buvo išsiųsti iš Maskvos 1933 m. rugsėjo mėnesį Latvijos link.

(Bus daugiau)

• Engdami kitas tautas, rusai gali tik prarasti savo laisvę, bet ne ją laimėti (Bukovskis)

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

PER CHATEL 2180 Hurontario St., 279-7643

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

Turner & Porter

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

PER CHATEL 2180 Hurontario St., 279-7643

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 237 Bloor St. W. 797-3153

Padėka

Netekę mūsų mylimos ir neužmiršamos Motinos, aušvės ir bobutės

a.a. Julijos Lipčiūtės - Gečienės

nuoširdžiai dėkojame: Sv. Kazimiero parapijos klebonui kun. dr. F. Jucevičiui už krikščionišką palaidojimą; Aušros Vartų parapijos Tėvams jėzuitams — kun. dr. J. Kubiliui, kun. St. Kulbiui už atsilankymą šermyse, ypač kun. J. Aranauskui, lankiusiam velionę namuose; seselei Paulei, buvusiai patarėja ir pagalba velionei jos reikaluose; seselei Jonei už paminklo projektą; mišiam bičiuliui Antanui Kebliui už giedojimą laidotuvių Mišiose; Aleksandrui Stankevičiui, grojusiam vargonais; poniam S. Skučienei už pusryčių suorganizavimą; KLM Moterų Dr.-jai Montrealio skyriaus narėms — J. Blauidžiūnienėi, p. Čečkauskienėi, T. Čipkienėi, p. Gaputytei, B. Makauskienėi, J. Mickienei už pagalbą; Leonui Šimoniui ir pagalbininkams — Geniui Buniui ir Aleksandrui Stankevičiui už malonų patarnavimą; visiems giminiams, bičiuliams ir pažįstamiems, kurie atsilankė į laidotuves, užprašė Sv. Mišias, pareiškė užuojautą žodžiu ar raštu; ypač tiems, kurie nepamiršote velionės dar jai gyvai esant.

Julija (Gečiūtė) ir Petras Žukauskai
vaikai: Jūlytė ir Bill Krahule,
Jonas ir Rasa (Bunytė), Jurgis

Padėka

A+A STASIUI RUKŠĖNUI —

mylimam vyrui ir tėtui mirus, nuoširdžiai dėkojame: klebonui prel. dr. Tadaraukui ir kun. V. Kamaičiui už iškilmingas pamaldas; karsto nešėjams, draugams už paruošimą pusryčių; visiems už Sv. Mišias, gausias gėles, užuojautas ir atsilankymą. Tuo būdu mums suteikėte moralinį patiprinimą.

Jūsų nuoširdumas liks neužmirštas.

Žmona Bronė,

vaikai — Elytė ir Danukas

MYLIMAM TĖVELIUI

Lietuvoje mirus,

GENOVAITĖ TRINKIENĖ, jos šeimą, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

A+A

MYLIMAI MAMYTEI

Lietuvoje mirus,

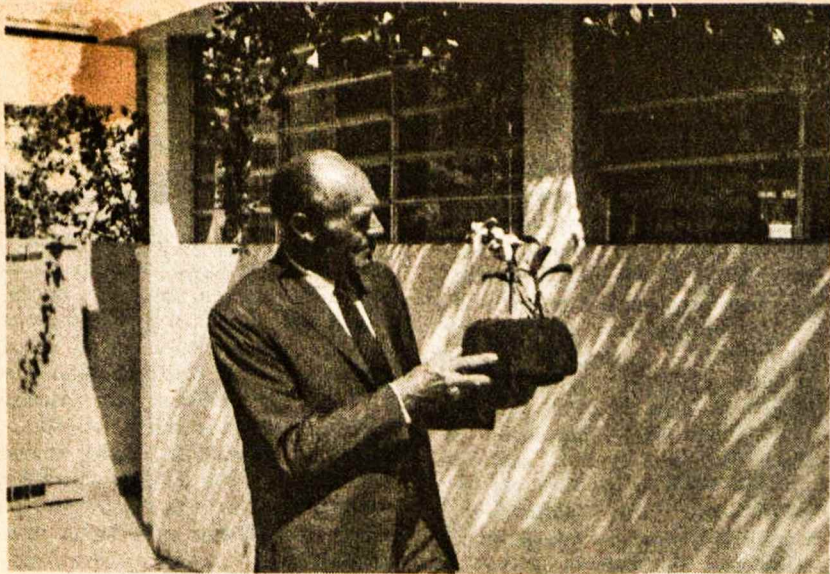
sūnų V. AUGENĄ ir dukrą L. URBONIENĘ bei jų šeimoms nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

D. ir A. Zakarevičiai
R. ir P. Bržukai

Iškeliauvus amžinybėn

A. A. STASIUI RUKŠĖNUI,

didžiame nuliūdime likusią jo žmoną BRONĘ RUKŠĖNIENĘ, dukrelę ELYTĘ ir krikšto sūnų DAN

JONAS VILTRAKIS, Venecuėlos lietuvis, pasižymėjęs orchidėjų auginimu

Garsusis orchidėjų augintojas

Pas Joną Viltrakį, atvykusį Venecuėlon 1948 metais ir įsikūrusį San Diego miestelyje

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Jau buvau girdėjusi, kad Jonas Viltrakis auginą orchidėjas už Valencijos miesto mažame San Diego miestelyje. Jei būtų buvę čia pat, netoli, būčiau jau seniai apsilankiusi. Deja, norėdama pasiekti San Diego vietovę, turiu padaryti 200 km kelio tik į vieną pusę. Bet noras ir pasiryžimas viską nugali. Vienos dienos pavakarėję atsirandų Valencijos mieste, susikabinu su Viltrakio šeima ir sekančią dieną nakturiu pasiimtyti. Viltrakis savaitės dienomis gyvena San Diego miestelyje ir tik savaitgaliais grįžta į Valenciją.

Jono Viltrakio kilimo vieta — Kybartai. Ilgesnį laiką gyveno Šiaulių mieste iki karo pabaigos. Į Venecuėlą atvyko 1948 m. iš Vokietijos Eichstade — Repdorfo stovyklos. Atvykęs į Venecuėlą, dirbo įvairius darbus. Pagaliau perėjo į pieno transporto sritį.

Lietuvoje J. Viltrakis turėjo didelį pamėgimą sodininkystei. Gyvendamas Venecuėloje, svajojo įsigyti sodą. Prieš 15 metų nusipirko San Diego miestelyje 1.700 m žemės sklypą, kuriame pradėjo sodinti orchidėjas ir vaismedžius. Valencijos apylinkės ir kalnai yra visi jo išvaikščioti, įieškant orchidėjų kelmų. Norėdamas arčiau susipažinti su orchidėjų auginimu, turėjo lankyti specialius kursus, dalyvauti parodose, skaityti orchidėjų auginimo literatūrą.

Sutartą valandą važiuovome į San Diego vietovę, kuri yra tik 15 km nuo Valencijos miesto. Privaziavus prie Viltrakio sodo, per tvorą jau matosi apelsinų medžių geltonuoju vaisiais. Iš tolo jie saulės šviesoje atrodė lyg „aukso sviedinukai“ ant medžių. Viltrakis pirmas įeina į sodą, kad uždarytų sargą — vilką. Jėjęsi į kiemą, žvilgtelėjusi aplinkui, pasijutau vaisių ir orchidėjų pasaulyje. Apelsinų ir mandarinų pilnos medžių šakos ir žemė aplinkui. Didžiuliai mangų medžiai (jų vaisius išauga net iki 2 kg.) ir kaip „pepinukų“ mažų obuoliukų prikiubios pilnos citrinų medžių šakos. Per vidurį sodo matau pliatų taką, kurio abiejose pusėse auga vynuogės. Tokia vynuogių „alėja“ turi keliadesimtis metrų ilgumo. Kai pakeli galvą į viršų, matai sirptančias vynuogių kekes. Vynuogių užtenka patiems prisivalgyti, draugams vaišinti ir paukšteliams „prisisotinti“.

Abiejose sodo pusėse pastatyti specialūs pastatai orchidėjomis su uždengtu stogu ir naličono tinklo sienomis. Atvirame ore ant specialiai pristatytų geležinių stovų prikabinoti orchidėjų kelmai. Iš viso orchidėjų turi apie 3.000 kelmų. Du kartus su savo orchidėjomis buvo išvažiavęs net į užsienį — dalyvavo orchidėjų parodose olandų valdomoje saloje Aruba ir Kolumbijoje. Abiejose šalyse jo orchidėjos buvo premijuotos. Iš viso už orchidėjų įdomumą parodose yra gavęs apie 100 premijų, 50 medalių ir dvi taures. 1966 m. amerikiečių teisėjų orchidėjų komisija apdovanojo ypatingu pažymėjimu už retos rūšies vietinės orchidėjos išauginimą. Jis turi apie 300 orchidėjų rūšių. P. Amerikoje priskaitoma iki 12.000 orchidėjų rūšių. Nuo orchidėjos pasodinimo iki žydėjimo praeina 7 — 12 metų. Kryžiavimo būdu yra išgavęs ir išauginęs naujų atmainų. Kiekvienais metais J. Viltrakis du kartus dalyvauja Karako miesto orchidėjų parodose. Šiais metais buvo nuvežęs į parodą tik 6 orchidėjų kelmus — pavyzdžius. Keturiuos orchidėjos

laimėjo pirmąsias vietas. Iš viso jau dalyvavo 30 parodų.

J. Viltrakis turi ir problemų. Viena jų — sunku gauti reikalingos medžiagos orchidėjų sodinimui, nes importas uždraustas. Kolumbijos valstybėje buvo vienintelė vieta, iš kurios gaudavo tinkamą ir reikalingą medžiagą sodinimui. Ten auga paparčio rūšis, iš kurios kamieną gaminama sodinimui medžiaga. Paparčio kelmai gali siekti iki pusės metro aukštumo ir pusės metro storumo. Kelmo kamienas minkštas, susideda iš smulkių siūlių skėnų.

Nekryžiuotinės orchidėjos, kurios yra atvežtos iš kalnų ir miškų, žydi kartą į metus. Yra atmainų, kurių žiedas išsilaiko apie 3 savaites. Taip pat yra kitos orchidėjų rūšys, kurios žiedas žydi tik vieną parą. Hibridai — kryžiuotinės orchidėjos dažniausiai žydi du kartus į metus. Orchidėjų priežiūra sunki — reikia purkšti, laistyti, vėdinti ir maitinti.

Maitinamos specialiais chemikalais.

Azijos orchidėja Bethane įdomi tuo, kad išauga kelių metrų augščio, turi ilgus ir stiprias šakas, kurios vyniojasi apie medį: žiedų turi daug, bet jie būna smulkūs, raudonos burokėlių spalvos.

Dar ko niekadoms nebuvau mačiusi, tai vanilijos — ankštis. Tarp visų kitų orchidėjų augalų medžiuose dar auga vanilijos augalas, apsvyniodamas apie didžiulį medį iki pačios jo viršūnės, vėliau išsišakoja viršūnėje ir apsvynioja apie visą medį aplinkui rato pavidalu. Lapai stori, žiedai geltonos spalvos, vaisiai panašūs į bananus, trikampės formos. Prinokę vaisiai pasidaro rudos spalvos. Juos supjaustę skiltelėmis, apibarstę cukrumi, džiovina ir naudoja kaip mums visiems pažįstamą skanų prieskonį.

J. Viltrakis auginą keletą medelių apelsinų dar pasauliui visai nežinomos rūšies ir tikisi, kad už trejų metų jau turės vaisius, kuriais nustebins visus pasaulio apelsinų augintojus. Vaisiaus vidus ir sultys bus visai raudonos spalvos.

Zydnčinės orchidėjas Viltrakis parduoda, bet iš jų pragyventi nebūtų galima, nes auginimo medžiaga labai brangi. Bet kaip kiekvienas mūsų turime kokią nors silpnę savo pramogai, taip ir Viltrakius orchidėjų auginimas, vaismedžių prižiūrėjimas teikia didelį malonumą. Dienų dienas savo sode praleidžia jis tarp paukščių čiulbėjimo, „papūgėlių“ šnekos gryname ore, primenančio Lietuvos kaimo sekmadienio rytą tylą. Tik retkarčiais suloja Sargis ir nubaido pro šalį prabėganti katina.

Padėkojau Viltrakui už tokį įdomų pasakojimą ir supažindinimą su gražiausios Pietų Amerikos gėlės gyvenimu. Grįžau sužavėta Viltrakio vaisių ir orchidėjų sodo augmenija. Sekančią dieną atsiveikinau su Valencijos miesto gyventojais ir tariau iki pasimatymo San Diego orchidėjų sodui.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
Naujas adresas:

1586 Bloor St. West,

Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)

Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lėšai (contact lenses).

Jautrūs momentai seime

A. RINKŪNAS

Torontiečiai jaučiasi kaip tas Lietuvos ūkininkas, kurio parapijoje vyko atlaidai. Buvo visus žavėjusi didelė šventė, o ta proga ūkininko namai buvo pilni mielių svečių, giminių ir ne-giminių iš arti ir toli. Lakstė žmogelis ir visa jo šeima iš iškilnių į namus ir namų vėl į iškilmes, norėdamas ir pats pasi-džiaugti, ir visus patenkinti. Ir štai dabar, kai švenčių garsai jau praeityje, pro jo mintis bėga lyg filmas, sukamas antrą kartą. Dabar yra laiko sustoti ir pagalvoti apie tai, kas buvo ir kaip buvo, padarant bent šokią tokį prabėgusių dienų įvertinimą.

Vienybė

PLB seimo belaukiant, daugelio mintyse kristalizavosi vienybės mūsų pačių tarpe reikallas. Spaudoje ir visuomenėje neretai bent dalinis vienybės pasiekimas buvo laikomas vienu svarbiausių šio seimo tikslų. Su tokia mintimi į seimą atvyko atskilusios bendruomenės vadų delegacija iš keliolikos asmenų, kuri įieškojo tarpininkavimo tarp abiejų bendruomenės šakų, remdamasi tos pačios PLB konstitucijos paragrafu, kad visi pasaulio lietuviai priklauso Lietuvių Bendruomenei. Deja, jų geri norai buvo tyruose šaukiančiojo balsas. Seimo daugumą sudarančioji grupė su jais nė kalbėti nenorėjo, nepaisant to, kad jų norus netgi savo sveikinimo kalboje išreiškė pats VLIKo pirmininkas.

Štai pora tokios laikysenos faktų. PLB konstitucijoje sakoma, kad naujai išrinktoji PLB valdyba pati pasiskirsto pareigomis, bet seime vyraujančioji grupė pristatė naująjį pirmininką nė posėdžio nelaukdama. Baigiamajame posėdyje prie vienos rezoliucijos buvo pasiūlytas šalutinis sakiny, kad „Pasaulio Lietuvis“ būtų redaguojamas ir kitaip manančių tolerancijos dvasioje. Toji kitų tolerancijos dvasia seimo daugumai nepatiko, ir siūlomasis priedas buvo atmettas.

Lėšos

Niekas neginčija, kad plačiai Bendruomenės veiklai reikia daug pinigų, kurių ji negauna pakankamai. Tas klausimas įrašomas kone į kiekvieno suvažiavimo ar seimo darbotvarkę. Daug kalbama, plačios rezoliucijos priimamos, o pinigų kaip nėra, taip nėra. Viena iš priežasčių yra neįvertinimas fakto, kad lėšų telkimas yra du faktoriai: šalia rinkėjo yra ir davėjas. „Pinigai yra ten, kur yra žmogaus širdis“ — sako senas priežodis. Matyti, kad nevenin-gia Bendruomenė daugelio širdžių nebeatrąkia, ir aukos nueina ten, kur aukotojo širdžiai maloniau: Lietuvos vadavimo reikalams per VLIKą, parapijos, jaunimui ir pan.

Užsiminus jaunimo pinigų, prisimena faktas, kad jo išskėlėjas buvo buv. PLB pirmininko kone viešai išbartas. Yra žinoma, kad iš praėjusio jaunimo kongreso liko apie \$40.000. Tai jaunimo pinigai, nes tam, o ne kitam tikslui buvo žmonių aukojami. Seime vis buvo kalbama, kad ateinančiojo jaunimo kongreso reikalams bus gražinta apie \$17.000. Kiti pinigai tebėra PLB valdybos izde, ir niekas nežadėjo visų jaunimui priklausančių pinigų Jaunimo Sąjungai grąžinti.

Konstitucija

Vašingtono seime priimtoje PLB konstitucijoje nėra nė vieno žodžio apie PL Jaunimo Sąjungą. Turint galvoje, kad Jaunimo Sąjunga yra jau neatšaukiama realybė, reikėjo būtinai šiame seime ją į PLB konstituciją įrašyti. Deja, šis reikalas nesusilaukė tinkamo buv. PLB

valdybos dėmesio. Pradžioje konstitucijos keitimas visai darbotvarkėje nefigūravo. Paskui jis buvo įrašytas pačiu paskutiniu punktu — ketvirtąją seimo dieną po nutarimų priėmimo. Nebuvo sudaryta konstitucinė komisija pakeitimams paruošti, nebuvo tie planuojamieji pakeitimai žinomi seimo nariams iki pirmosios posėdžių dienos popietės. Dviem Kanados atstovams prispyrusiai reikalaujant, tas klausimas buvo nukeltas iš antradienio į šeštadienį, bet į vėl vakarą, kai jau buvo prasi-dėję susipažinimo šokiai ir seimo posėdis nebeturėjo reikalingos daugumos. Klausimas liko ten, kur buvo — paskutinėje vietoje antradienį. Tada salėje vėl nebebuvo kvorumo, nes Kanadoje tai buvo darbo diena, ir dalis atstovų buvo jau išvažiavusi. Buvusios PLB valdybos pirmininkas aiškinosi, kad konstitucinė komisija nebuvo iš anksto sudaryta dėlto, jog numatyti pakeitimai buvo labai maži, kone tik formalumas. Bet kai paaiškėjo, pasirodė, jog pakeitimai buvo esminiai, iš pagrindų liečiantieji ne tik Jaunimo Sąjungos, bet ir PLB seimo struktūrą. Štai jie:

1. PLB valdybos sudėtyje dalyvauja PL Jaunimo Sąjungos ir SALFASS (sportininkų) atstovas. Tas pats daroma ir krašto valdybų sudėtyje.

2. PLB seime pilnateisiais nariai dalyvauja PLJ Sąjungos ir SALFASS visų kraštų pirmininkai.

Pirmasis paragrafas, kaip matome, iš esmės keičia Jaunimo Sąjungos struktūrą. Iki šiol laikėmės principo, kad Jaunimo Sąjunga atstovauja visam jaunimui. Suteikus lygias teises sportininkams, tokių teisių paprašys ateitininkai, skautai, studentai, taut. šokių grupės, — ir Jaunimo Sąjunga liks tik dar viena organizacija arba turės persiorganizuoti į jaunimo organizacijų federaciją. Nenuotabu, kad Jaunimo Sąjungos atstovės aiškiai pasisakė prieš tokį konstitucijos keitimą.

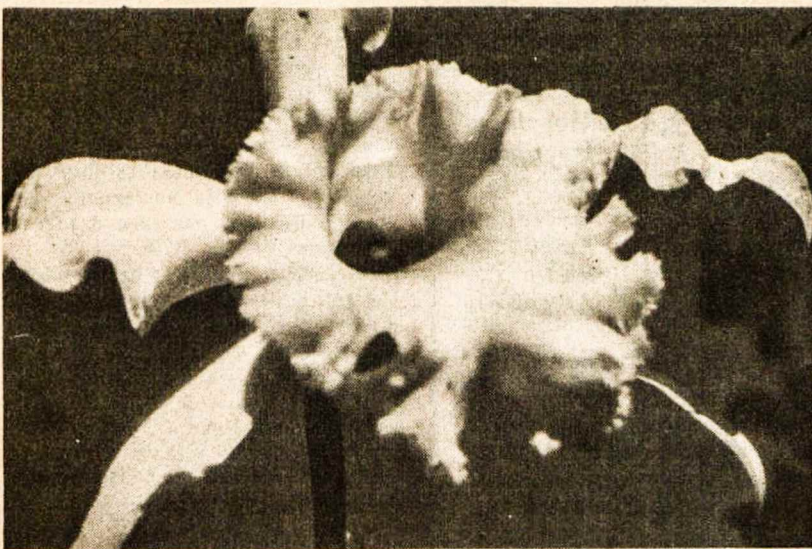
Kitas paragrafas liečia PLB seimą. Visoje PLB struktūroje yra šiuo metu keliolika kraštų. Jeigu į seimą suvažiuos keliolika Jaunimo Sąjungos pirmininkų ir keliolika sporto sąjungos pirmininkų, o ateityje gal ir po keliolika kitų jaunimo organizacijų pirmininkų, — tai gausime organizacinį chaosą, nes kaip kurie tautiečiai, būdami ir Bendruomenės, ir Jaunimo Sąjungos, ir sporto organizacijos nariai, bus seime trigubai atstovaujami. Toks keleriopas vieno asmens atstovavimas yra neleidžiamas betkuriuoje Vakarų demokratijoje.

** *

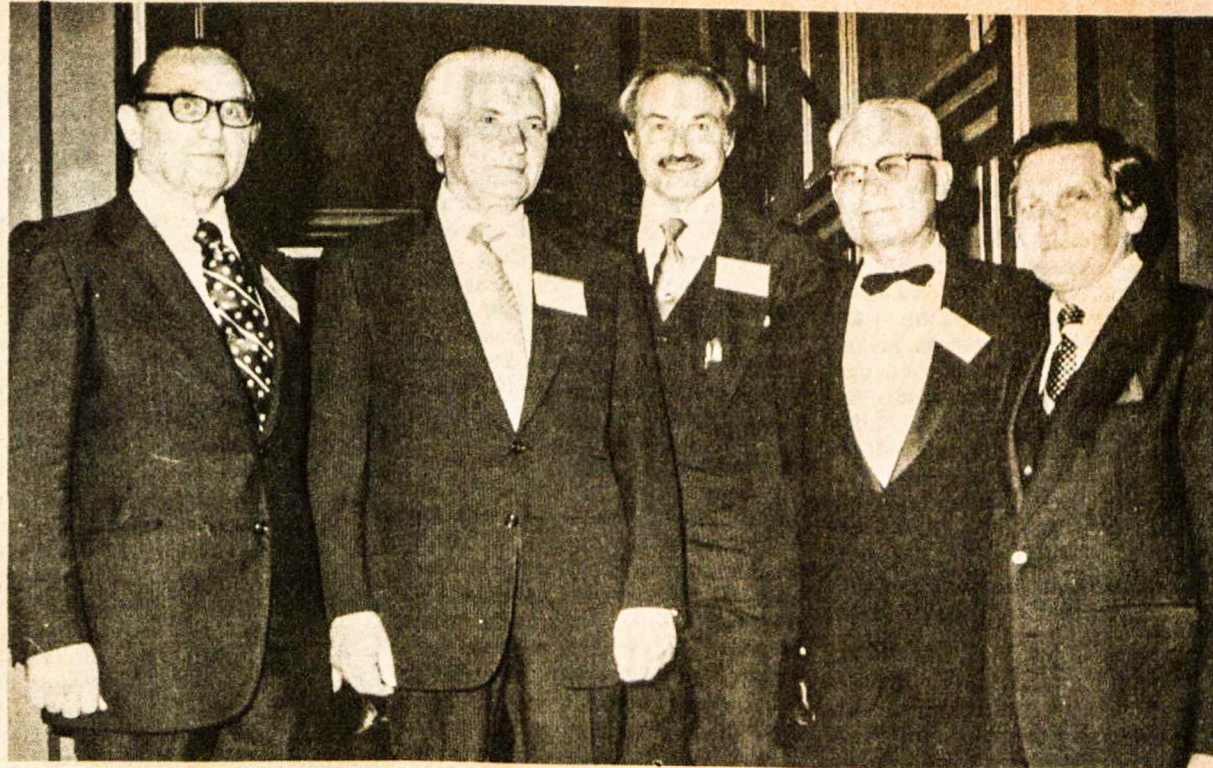
Buvo seime ir daugiau jautrių reikalų, kuriems aptarti nebėlieka vietos (pvz. įtariamas svetimos įtakos įsigalėjimas Vasario 16 gimnazijoje). Tad baigiu, prisidėdamas prie man pasakoto vieno užjūrio atstovų žodžio: „Jeigu PLB seimai ir ateityje bus daromi vienos grupės, kuri netolerancijos žodį iš rezoliucijos išbraukia, daugiau į tokius seimus nebus verta važinėti“.

● Pirmą kartą mūsų visuomenės istorijoje PLB seime dalyvavo didelis būrys jaunų seimo atstovų. Tuo pasinaudodama, PLJS valdyba sušaukė kelis pasitarimus seimo metu, kuriuose dalyvavo įvairių kraštų jaunimo sąjungų atstovai ir diskutavo einamuosius Sąjungos klausimus, ypač jaunimo kongreso V. Vokietijoje 1979 metų vasarą.

● Gyvos idėjos prasmė yra būti ne archyvinio idėjų sandėliu, o šviesa, žadinančia į tiesą ir gerį. J. GIRNIUS

Venecuėlos lietuvio JONO VILTRAKIO orchidėja, laimėjusi premiją

Buvę inžinierių ir architektų Sąjungos pirmininkai XIII-jame suvažiavime Bostone 1978 m. gegužės 27-29 d. Iš kairės: BRONIUS GALINIS, JONAS JURKŪNAS, VYTAUTAS IZBICKAS (dabartinis), JUOZAS DĄCYS, ALBERTAS KERELIS

Lietuvių Dienos iš perspektyvos

AURELIJA BALASAITIENĖ

Iš daugybės mūsų plačioje spaudoje pasirodžiusių daugiau ar mažiau vaizdingų straipsnių net ir nedalyvavusiam lietuviui galima susidaryti gan tikslų tos mūsų iškilių šventės vaizdą. Tačiau tos šventės dalyviui reikalinga keletas savičių perspektyva, kad pirmiesiems įspūdiams kiek atlyžus, pradiniams sentimentui apdilis, išryškėtų pagrindiniai tos šventės bruožai, nesigilinant į detales.

Kritikuoti yra lengva, ypač nedalyvavus pačiame organizacinio darbo sukūry. Konstruktyvi kritika visdėlto reikalinga, kad iš jos būsimų švenčių rengėjų galėtų pasimokyti. Bet mūsų ilgametė patirtis rodo, kad mes nesame linkę iš praeities klaidų mokytis. Kritiką pritaikome kitiems, o patys, anksčiau vieną ar kitą klaidą kritikavę, ją ne tik kartojame, bet dar labiau giliname. Mes nesame linkę gerbti eilinio publikos piliečio, ant kurio pečių iš tikro guli didysis mūsų masinių renginių pasiekimas. Be publikos mūsų darbas ir pastangos būtų veltui. O visdėlto, sutraukę tūkstantines minias į banketų sales ir arenas, mes nesugebame išlaikyti tam tikro stiliaus lygio, kurio reikalauja vienos ar kitos programos dalies pobūdis.

Kas yra banketas? Tai apvainikavimas visų darbų malonijose atmosferoje, prie gero valgio, kur šalia svečių malonaus bendravimo su savo staliu dalininkais, yra ir patiems rengėjams leidžiama pasidžiaugti savo pasisekimu bei padėkoti daugiausia prie šventės prisidėjusiems asmenims. Deja, patekus į pagrindinę banketo salę, turėjusi progos sėdėti prie vieno stalo su spaudos atstovais iš Bostono ir Čikagos, aš iki po vidurnakčio neturėjau galimybės su jais persimesti nė vienu išbaigtu sakiniu. Jei Kanados lietuvių kruopščiai paruoštoje banketo programoje buvo numatyta keletas trumpų sveikinimų, kurie niekam nenusibodo, tai antrąjį dalis tapo prakalbų maratonu. Po banketo, iš kurio tikėjau išsinešianti pakilią šventės užbaigimo nuotaiką, išsivyravau nuvargusi, išsisėmusi ir gerokai pikta. O apie vidurnaktį net ne-smagu buvo stebėti, kaip kaiku-rė banketo svečiai, nekreipdami jokio dėmesio į kėlbėtojus, vaikštinėję tarp stalų ir bandė išnaudoti tą retą progą pabendrauti su bičiuliais ir pažįstamais iš visų pasaulio kraštų.

Dainų šventėje buvo nedaug geriau. Ar ne laikas būtų mums atsisakyti nieko programai neduodančių pranešėjų? Negaliume neigti, kad abi jaunos lietuvių tės buvo puikios savo pareigų atlikimu. Tačiau skaitymas teksto, kuris yra programoje, darosi nereikalingas, kai visi šventės dalyviai tas programas turi ir moka skaityti. Tai dar viena mūsų stovyklinio gyvenimo liekana, kuria reikėtų nusikratyti. Buvo laikas, kai neturėjome spausdintų programų ir kai pranešėjų vaidmuo buvo itin svarbus, publikoje kartais turint daugiau, negu keliomis kalbomis kalbančių žmonių. Programos punktų pranešinėjimas gailina laiką. Iš viso buvo dainuota apie dvi valandas, o pati šventė užtruko keturias. Todėl didelė šventės publikos dalis nedalyvavo eitynėse prie paminklo, nes asmenys su bilietais į banketą buvo priversti grįžti į savo viešbučius, kad patektų į banketą nesivėlavę. O eitynės buvo įspū-

dingos ir tikrai turėjo daug didesnę vertę, negu, dainomis pasibaigus, ilgokos prakalbos.

Chorų paradas, vietoj to, kad būtų tęsiamas darnios, masinės eisenos grandimi, priminė sutrauktą rėtėžį, atskiroms chorų grupėms, kartais susidedančioms tik iš keleto žmonių, žyguojant iki pat paskirtos vietos, o sekančiai grupei laukiant zenklo išėiti. Kaikurių grupių nepasirodymas gerokai gadino įspūdį. Jei buvo girdėta kritika, kad choristai žygiavo be energijos ir entuziazmo, reikia prisiminti tai, kad jie buvo priversti daugiau kaip valandą stovėti tvankiuose koridoriuose. Tačiau jų žygiavimas būtų buvęs žymiai efektingesnis, jei jiems būtų buvę leista sekti vieni kitus.

Nežiūrint visų tų pastabų, visdėlto Kanados lietuviams priklauso didelė padėka už jų sugebimą tokią masinę šventę tvarkingai suorganizuoti ir ją praveisti. Ir pavieniai asmenys pasižymėjo paslaugumu „užsieniečiams“. Tą ir aš pati patyriau. Registracijos kambaryje prastariau, kad neturiu susisiekti priemonės, bet noriu su savo sūneliu pamatyti sporto žaidynes. Gavau net kelis pasiūlymus pavežėti iš vietinių lietuvių, kuriais aš mielai pasinaudojau.

Stebėjusi keletą valandų žaidynes Etobicoke stadione, radau progą įdomiai pasikalbėti su Simu Kudirka. Pagaliau nakturiu grįžti į Toronto miesto vidurį. Iš stadiono informacijos sužinojusi, kad susisiekimas autobusais į miesto centrą esąs geras, pasiėmusi savo vienuolikos metų Rimuką už rankos,ėjau į autobusų sustojimo vietą. Užkelių minučių ties mums sustojė automobilis. Vietinis lietuvis, atspėjęs mudu esant „iš užsienio“, pasisiūlė pavežėti iki mums įdomaus punkto. Pasinaudojusi proga paklausiau, ar būtų malonus nuvežti mudu į Toronto Lietuvių Namus. Atsidūrusi prie Lietuvių Namų, ties

Australiečių viešnagė

AL. GIMANTAS

Didelio skubėjimo tempu praėio mielųjų australiečių lietuvių viešnagė šiame žemyne. Šimtinė viešnių ir svečių beveik kengūriniais šuoliais turėjo keliauti per kanadiečių ir amerikiečių lietuvių kolonijas, kad kuo daugiau per ribotą laiką pamatytų, aplankytų. Savaimesuprantama, negalima buvo riboti vien tik lietuviška aplinka — dėlto jiems buvo duota progą pamatyti ir bendrasias abiejų valstybių turistines įdomybes. Tegu ir skubaus tai būta žvilgsnio, bet vis dėlto australiečiai, grįžę namo, jau turės tam tikrą pajautimą šio žemyno gyvenimo pulso.

Su jais pačiais pasikalbėjus, atrodė, kad visi viešnagė visai patenkinti ir itin dėkingi visiems juos globojusiems, sveitintai priėmusiems.

Miela buvo bendrauti ir stebėti tuos iš taip toli atvykusius tautiečius. Juos, tiesa, gaubia kiek panaši į mūsų anglosaksiską aplinką, tačiau negali nepastebėti visos eilės skirtumų, kuriuos įrėžė ir laikas, ir australišką kasdienybę. Atrodė, jie turi kiek mažiau, bet ir mažiau reikalauja ar tikisi iš gyvenimo. Net ir materialinių gėrybių apetitai, aplamai, kur kas kuklesni, ribotesni už mūsųosius. Iš dalies svetimas jiems ir mū-

kurių durimis būriavosi lietuvių, nutariu pavalgyti valgykloje lietuviškus pietus. Turiu pasakyti, kad maistas buvo skanus, įvairus, o patarnautojos labai malonios ir paslaugios. Tačiau būtų malonu, kad valgyklos šeiminkai kreiptų dėmesį ir į išorinę išvaizdą. Mudu su sūnumi atsidėdome prie tuščio stalo valgyklos vidury. Padavėjos sukinėjosi aplink arba stovinai, laukdamos svečių. Tačiau kadai-se buvusios baltos staltiesės buvo dėmėtos, o nešvarūs indai su seniai atšalusio maisto likučiais ne tik nebuvo pašalinti mums atsisėdus, bet liko per visą mūsų pietavimo laiką. Jei stalai būtų nuvalyti, staltiesės pakeistos, priekaištų negalima būtų rasti. Patalpa erdvi, gerai vėsinama ir patogė.

Siandien, pirmiems lietaus lašams Klevelande pasirodžius po ilgos kaitros, Pasaulio Lietuvių Dienų įspūdių išsifiltravo, išsilygino, palikdami nepamirštamą malonų jausmą. Mano sušavėjimas Kanados lietuviams tik dar labiau pagilina lietuviško solidarumo sentimentą. Jų didžiulės pastangos negali neatnešti vaisių. Tiek Amerikos, tiek tolimos Australijos ir kitų kraštų lietuvių pasijuto laukiami, reikalingi, brangintini vienos didžiulės šeimos vaikai. Po tos šventės visi jaučiamės praturtėję ta neapčiuopiama ir sunkiai nusakoma vidinės šilumos kibirkštimi, kurią gali pajusti tik savo žemės netekęs lietuvis, svetimosie padangės įleidęs savo šaknis ir atkūręs miniatiūroje gaivalingą, gyvą ir kovingą bendruomenę, kurios pagrindinis tikslas yra savo tautos laisvės atgavimas ir lietuviškosios kultūros gyvavimas už savosios tėvynės ribų.

Amerikos lietuvių padėka priklauso Kanados lietuviams. O Klevelando lietuvių, šventėje dalyvavę gausiu būriu, ilgai dar dalinsis šventės įspūdžiais.

siškio gyvenimo skubus, tiesiog skriejantis tempas. Atrodė, jie ten turi daugiau atostogų, daugiau laisvalaikio ir, tam tikra prasme, gilesnį pagrindą džiaugtis gyvenimu ir kasdienybė, visai nebandant nesveikiai lenktyniauti su savais kaimynais ar tai sodybų ištaigingumu, ar prabangiomis autovežimais.

Lietuviškumo požiūriu, atrodė, jų nuotaikos yra lyg ir kiek lėkštesnės, tačiau tai daugiau ryškų tik paviršiuje. Tiesa, jų tarpe buvo tokio jaunimo atstovų, kurie mažai ar net visai nežinojo apie lietuvių skautų ar ateitininkų organizacijas, nežinojo kas toji jaunimo stovyklavietė „Dainava“. Bet dabar, iš arčiau susipažinus su kanadiečių ir amerikiečių lietuvių jaunimu ir visu gyvenimu, jų horizontas prasiplėtė ir pagilėjo lietuviškasis susipratimas. O ką bekalbėti apie bendrąsias nuotaikas. Iš jų teko girdėti, kaip smagu būti ir jaustis lietuviu, matant ir sutinkant svečioje šalyje savo tautiečius, kurie priima tave ir globoja kaip seseris, kaip brolius.

Nebūtinai žymiai australiečių jaunimo dalis gali puikuotis savo lietuvių kalbos mokėjimu, tačiau šalia kalbos mus visus turėtų jungti asmeninis apsisprendimas ir gimtojo krašto ryšys. Šis momentas, kaip rim-

(Nukelta į 7-tą psl.)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

V. PETKAUS BYLA

Apie sovietinį Viktoro Petkaus teismą Vilniuje "Tiesos" liepos 16 d. laidoje prabilo B. Baltrūnas komunistinei propagandai tarnaujančiu rašiniu "Melo ir nusikaltimų ke-liu". Iš jo sužinojome, kad V. Petkus jau anksčiau buvo kalintas du kar-tus: pirmą kartą — už partizanų at-siūkiumių platinimą pokaryje, antrą — už patriotinės literatūros sklei-dim tarp moksleivių ir studentų. Tre-čiasis V. Petkaus teismas buvo už daras, tik nuosprendis paskelbtas atvirame posėdyje. Visas laisvasis pasaulis žino, kad V. Petkus 10 me-tų laisvės atėmimo ir 5 metus trems-ties gavo už savo veiklą su Helsin-kio susitarimų vykdymą sekusia gru-pe. B. Baltrūnas pabrėžia, kad V. Petkus buvo tos grupės organizato-rius, kūręs antisovietinius dokumen-tus, juos bandęs perduoti užsienin, išskeldamas savo pavarde. Pasak B. Baltrūno, kiti grupės nariai apie tai nieko nežinojo. Cituojamas grupės nario kun. K. Garucko pareiškimas tyrimo metu, kad jis nesąs asme-niškai pasirašėjų dokumentų ar da-ves sutikimą panaudoti jo pavardę. Tokia B. Baltrūno citata sugriau-na V. Berlyne leidžiamą dienraštį "Die Welt" korespondento D. Nummen-dey pranešimas iš Maskvos: kun. K. Garuckas, pakviestas į V. Petkaus teismą, ne tik neišsiginėjo savo pa-rašo, bet ir prisidėjo pilną atsakomy-bę už visus Helsinkio grupės dokumen-tus. O kai ir jam buvo pagrasin-ta bausme, teisėjams atšovė: "Bū-čiau laimingas, galėdamas mirti pri-vertinamųjų darbų stovykloje, kaip prieš mane jau mirė trys Lietuvos vyskupai..." Kita liudinėk teisme V. Petkui bandė įteikti Lietuvos jau-nimo ir tikėtinęjį dovana — raudo-na rožę. Galimas dalykas, tokių in-cidentų buvo ir daugiau. Matyt, dėl-to ir buvo pasirinktas uždaras teis-mas, kad apie juos nesužinotų pla-tesnės visuomenės sluogsniai Lietu-voje ir užsienio lietuviai. Teismo sa-lėn nebuvo įleista nei ir grupė V. Petkaus gerbėjų, kurie kasdien prie teismo rūmų du kartus kalbėjo Ro-žinį. Vokiečio korespondento duo-menimis, grupę sudarė apie 50 as-menų, kurių pusė buvo jaunimo at-stovai.

Visą pirmąją savo rašinio dalį B. Baltrūnas, kaip jau įprasta tokiose sovietiniuose nekaltų žmonių teis-muose, panaudoja V. Petkaus šmei-žimui. Pirmiausia metamas kaltini-mas, kad V. Petkus, tvarkydamas Lietuvos Liaudies Meno Draugijos finansus, ne tik globojo sukčius, bet ir pats pasiglemžė stambias pinigų sumas. Esą dirbdamas zakristijonu Sv. Mikalojaus šventovėje Vilniuje, verbavo moksleivius patarnauti Mi-šioms, girtuokliaudavo su paaugliais, išlaidas padengdamas iš parapijiečių suaukotų pinigų. Paaugliai iš jo gau-davę antisovietinių knygelių, už-silikusį nuo senų laikų. Jiems jis

augštinėdavęs tautiškumą, niekinda-vęs sovietinę santvarką. B. Baltrū-nas taip įsismagina, kad taurėlių skambėjimą netgi perkelia į "Bo-čij" kavinę, "Gintaro" restoraną, nors tokiose viešose vietose nepil-namėčiams girtuokliauti neleidžia įstatymas. Sunku patikėti, kad jiems gėrimus būtų nešę padavėjai ir kad tokį girtuokliavimą būtų leidusi ad-ministracinė vadovybė. Metamas ir dar vienas kaltinimas — homosek-sualizmas, remiamas pavarde ne-turinio liudininko prastarimu. Pa-šaipiai cituojama ištrauka iš "Tėviškės Žiburių" ("Kanadoje leidžiamo reaktinės išėjvybos laikrašto"), teigianti, kad V. Petkų labai mėgta ir gerbia vyresniųjų klasių mo-kiniai, iš jo gaunantys valstybinių, kultūrinių bei religinių žinių apie Lietuvą, nerandamų nei knygo-se, nei vadovėliuose. Šia proga norėtus priminti B. Baltrūnui, kad į vieną "T2" numerį lengvai sutelpta nel-pustrečio numerio "Tiesos" laikraš-čio, kuris yra pagrindinis komparti-jos oficiozas, turintis tik 4 puslapius. Taigi, ir šiuo atveju prasielkta su tiesa, bet ji B. Baltrūnui, niekinan-čiam V. Petkų, nesvarbi. Jam terū-pėjo iš kompartijos gautas įsakymas suniekti nekaltai nuteistą žmogų.

INŽINIERIŲ NAMAI

Pirmieji Lietuvoje inžinierių Na-mai atidaryti Šiauliuose, atnaujina-me dviejų augštų pastate. Jais pa-sinaudos 2.000 šiame mieste dirban-čių inžinierių. Pastatė įrengti kabi-netai, salės, techninės bibliotekos skyriai, tirintys didelių literatūros, patentų bei kitos dokumentacijos fondus. Inžinierių Namuose bus ren-giamos konferencijos, inžinierių su-sitikimai, veiks kūrinių sekcijos, bus galima ruošti mokslinius dar-bus.

UZTERSTAS BABRUNGAS

Liūdus ešerio nuotykius per Plun-gę tekancioje Babrungo upėje "Tiesos" 161 nr. fejtoniškai stiliumi pa-sakoja korespondentas Edvardas Ul-dukis. Gražųjį Babrungą, sprogus katilinės vamzdžiui, mazutu užteršę dirbtinių odų gamykla, Plungės ka-tilinių ir šiluminių tinklų vadovybė kuro atsargoms pasirinko gelžbeto-ninį rezervuarą. Pro jo sienas persi-sunkę, kuras pateko į drenąžį ir upeliuku nugarmėjo į Babrungą. Butinėno gyventojų aptarnavimo įmo-nė pirties kieme įrengė paminklų gamyklą, iš kurios vanduo su dide-lėmis metalo priemaisiomis Babrun-gą pasiekia miesto kanalizacijas vamzdžiais. Vadovybė valdikiškais pi-nigais moka paskirtas baudas, bet Babrungo nuodijimo nesustabdo. Nuodija jį ir autotransporto įmonė — naftos atliekos Babrungan keliau-ja su lietaus vandeniu. Fejtoninis E. Uldukio ešeris savo dienas užbai-gę papildomai pakrantėje, iššokęs iš nesvaraus vandens ir pataikęs į ma-zuto klaną.

V. Kst.

CALGARY, ALBERTA

TAUTYBŲ DIENA įvyko rug-pjūčio 7 Princes salyje. Ją suren-gė Kalgario Etninio Meno Taryba, remiant miesto valdybą. Meninę programą dalį atliko atvykusi iš Kvebeko meno mėgėjų grupė ir vie-tos šokėjų iš Edmontono sporto žaidynių. Miesto etninės grupės pa-sirodė su rankdarbių ir maisto ga-minių parodėlėmis. KLB apylinkės moterys pardavinėjo prie savo sta-lo pyragus ir gėrimus. Pagrindinė-je scenoje buvo išstatytas siuvinys-antklodė (quilt), sudaryta iš 25 kvadratų. Kiekviena tautinė grupė paruošė savo kraštui priminti em-blemą. A. Žaldokienė išsiuvinėjo lie-tuvių kvadratu rūtų vainiką ir žo-dį — "Lithuania". Antklodė-kilimas bus vėliau pakabinotas Otavoje, pa-rlamento rūmose, ir primins, kad įvairių tautų žmonės yra radę prie-glauda svetingoje Kanados žemėje. Esant gražiam orui, į tautybių die-ną atvyksta labai daug žmonių, to-dėl lietuvių valgių parodėlė tokia proga tikrai verta remti ir nesigai-lėti įdėdamo darbo bei lėšų. Pasi-rodymui vadovavo Elv. Krausienė.

MIRE SIBIRO TREMINIŲ LIUDI-NINKAS. A. A. L. Rastenius, gimia-simas Vilniaus krašte, švenčionių apskr., teko pergyventi liūdus nuo šimtmečio mūsų tautos įvykius. Už-augęs lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje, II D. karui prasidėjus, buvo mobilizuotas į lenkų kariuomenę. Lietuvai atgavus Vilnių, vienerius metus gyveno tėviškėje. Netekus Lie-tuvai nepriklausomybės ir prasidė-jus rusų saugumo terorui, L. Ras-tenis buvo pasodintas į Lukiškių kalėjimą ir kartu su pasmerktais lie-tuvių karininkais išvežtas sunkie-siems darbams į Vorkutos anglių kasyklas. Lenkų egzalinė vyriausy-bė Londone gavus sutikimą iš Sta-lino rinkti karius Rusijoje ir Ande-rsono armiją, L. Rastenius pavyko įsijungti į lenkų kariuomenę išsūci-niamąją grupę. Po ilgos ir vargingos kelionės būsimieji kariai atvyko prie Kaspijos jūros. Per Persiją su lenkų ešalonais atvyko į Palestiną. Čia atvykusieji gavo karinį paruo-šimą, angliškas uniformas ir buvo išsiųsti prieš vokiečius į frontą prie Monte Casino, Italijoje. Laimė ly-dėjo karę L. Rastenį. Su išlikusiais po karo demobilizuotais lenkų armi-jos kariais jis pateko darbams į Angliją. Iš čia po metų emigravo į Kanadą. Atidirbęs žemės ūkyje vie-nerius metus, persikėlė į Kalgario

miestą. Susirado vietos lietuvių, ve-dė ir užaugino lietuvišką šeimą. L. Rastenis aktyviai dalyvavo apylin-kės lietuvių organizacijose (buvo KLB Kalgario apyl. pirm.), palaikė ryšius su buvusiais kovos draugais, buvo jų gerbiama ir laikomas "sa-vu". Vos dvejuis metais lengviau pa-gyvenęs, suvirgo ir staigiai mirė. Pa-laidotas St. Mary's kapinėse, toli nuo gimtojo Vilniaus krašto. L. Rastenio gyvenimui apibūdinti tinka poeto Maironio eilėraščio posmas:

"Jei po amžių kada skaudūs
pančiai nukris
Ir vaikams užtekės nusiblaivęs
dangus,
Mūsų kovos ir kančios, be ryto
naktis,
Ar jiems besuprantamos bus?"

Red. pastaba. Labai prašome ko-respondentus, rašant apie įvykius, ypač tautiečių mirtis, pažymėti mir-ties bei laidotuvų datą ir vietą. Vieto-vių korespondencijos yra doku-mentinė medžiaga, reikšminga lie-tuvių veiklos istorijai.

K. L. DRAUGIJOS METINIAME narių susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirm. L. Kučinskas, nariai — Ev. Ammon, N. Clark, M. Vana-gaitienė, T. Kern, O. Kilotaitienė, J. Yangienė. Nario mokesčių sumo-kėjo 3 nariai. Praėjusiais metais iš parengimų buvo gauta pajamų \$1000. Pelno dalis — \$100 paskirta jaunimo veiklai skatinti, kiti pini-gai laikomi banke. Susirinkimas pa-dėjo buvusią valdybą už gražų praėjusių metų veikimą. Nutarta surengti Draugijos gyvavimo 25 me-tų sukaktį, paukoti muzėjui lie-tuviškus tautinius darbus ir tęsti aktyvesnę Draugijos veiklą. Susi-rinkimą tvarkingai pravedė pirm. Ev. Ammon. Buvo svarstyta organi-zacinės veiklos apribojimas, vado-vaujančių asmenų perkrovimas dar-bais, lietuviškos veiklos Kalgario apylinkėje suderinimas ir jėgų su-jungimas bendram darbui. Šių klau-simų sprendimas paliktas ateičiai, nes lėšų, darbo planų ir asmenų, norinčių tęsti Draugijos veiklą, atsi-rado. Susirinkimas vyko T. E. Kern sodyboje. Po susirinkimo to pačio vietoj įvyko narių ir svečių užkan-džiai, kuriuose pirmą kartą vyrai pasirodė su savo kulinariniais su-gėbėjimais (J. Kilotaitis, B. Yauga, L. Kučinskas). Geriausiu valgiu motė-rų komisija pripažino L. Kučinsko paruoštą ir iškeptą kugelį. Kor.

Delhi-Tillsonburg

JULIAUS STRODOMSKIO SUKAK-TIS. 1978 m. liepos 15 d. Golden Leaf restorane, dalyvaujant apie 100 kvietinių svečių, Julius Strodmskis atšventė deimantinį savo am-žiaus — 75 metų ir atvažiavimo į Kanadą 50 metų sukaktį. Kadangi jau buvo netoli Onos diena, tai at-švėstas ir Onos Strodmskienės va-dadienis.

Juliaus ir Onos Strodmskių pa-gerbtuvės pradėjo ir programai va-dovavo A. Ratavičienė. Invokacija sukalbėjo buvęs klebonas kun. dr. J. Gutauskas.

Sukaktuvininką Julijų ir Oną svei-kino: parapijos vardu klebonas kun. J. Staškus, parapijos komiteto vardu — P. Augaitis, kuris perskaitė ir Kanados Lietuviu Fondo valdybos pirm. inž. E. Čuplinsko ir nario V. Ignaciūno telefoninį sveikinimą.

DLK Gedimino šaulių kuopos ir Kanados šaulių rinktinės vardu svei-kino Stp. Jakubickas, kuris kaip KLF tarybos narys sveikino ir KLF vardu, paminėdamas, kad Julius ir Ona Strodmskiai, greta gausios pa-ramos savo giminėms okupuotoje Lietuvoje ir Delhi lietuvių parapi-jai, yra iš Delhi apylinkės stambiau-sieji ir Lietuviu Fondo rėmėjai. Jie jau prieš tai buvo į Fondą įnešę \$2,100, o dabar 75 m. sukakties proga įteikė dar \$500, sudarydami bendrą įnašą \$2,600. Ta proga Stp. Jakubickas perdavė ir asmeninį svei-kinimą KLF tarybos pirmininko dr. A. Pacevičiaus. Kaimynų vardu svei-kino Mėcys Norkus. Visi dalyviai sukaktuvininkui ir varduvininkei su-giedoję "Ilgiausiu metų".

Visiems sveikinuosiems ir pareišku-siems linkėjimus atskė deimantinis sukaktuvininkas Julius Strodmskis, kuris ir atrodo, kaip deimantinis — visados geros nuotaikos ir judrus. Jam yra linkintina tolimesnio sveiko, laimingo, prasmingo gyvenimo, ir toliau remiant mūsų tautos reika-us.

LAS SUSIRINKIMAS. 1978 m. liepos 12 d. Stepo ir Vandos Jaku-bičų namuose įvyko LAS Delhi skyriaus narių susirinkimas, kuriame dalyvavo ir svečias iš V. Vokie-tijos Stepas Vyktinas su žmona. Su-sirinkimą pradėjo skyriaus pirm. Andrius Usvaltas. Svečių pristatė vietininkijos pirm. Stp. Jakubickas, išskeldamas Stepo Vyktino nuopelnus pokario metais Vokietijoje Lietuviu Nacionalistų Partijai persiorganizuo-jant į Lietuvos Atgimimo Sąjūdį ir "Laisvosios Lietuvos" laikraščio įsteigimą bei jo šimto numerio iš-leidimą V. Vokietijoje ir talką "Laisvajai Lietuvai", perkėlus ją į Torontą. Stp. Vyktinas kalbėjo apie lietuvių išlaikymą, valstybišką sa-oningumą, siekiant Lietuvos nepri-klusomos valstybės atkūrimo. Susi-rinkimo dalyviai, paveikti žydų ka-ltinių lietuviams dėl žydų naikini-mo vokiečių okupacijos metais, kėlė mintį, kad mūsų veiksniai imtųsi priemonių išskirti bylą teisme, pa-teikiant atitinkamą įieškinį už ne-teisingą lietuvių kaltinimą, sakant, kad lietuvių SS daliniai šaudė žy-dus. Lietuviai SS dalinių iš viso nėra turėję. Skyriaus pirm. A. Usval-tas priminė dabar V. Vokietijoje išleistą knygą, kurioje patys vokie-čiai nuotraukomis nurodo kurios tautos turėjo SS dalinius. Lietuviu tie knygoje iš viso nėra, nes lie-tuviai SS dalinių neturėjo — jie pasipriešino jų organizavimui. Už tai daug lietuvių buvo vokiečių su-imta ir net mirė kaetuose. Tos do-kumentinės knygos pavadinimas yra toks: "Wenn alle Brueder schweigen. Grosser Bildband ueber die Waffen-SS".

LAS Delhi skyriaus susirinkimas priėmė nutarimą pareikšti griežtą protestą dėl neteisingo ir nehumaniško lietuvių apkalbinimo ir at-kreipti mūsų veiksnį, ypač VLIKo, dėmesį, kad tokie kaltinimai nebūtų praleisti tylomis, nes tokia tyla at-eityje gali būti labai žalinga. Lie-tuvių tautai išsivijoje atstovauja VLI-Kas, todėl ir jo pareiga yra ginti lietuvių tautos garbę. Susirinkimas baigtas Lietuvos himnu.

Stp. Jakubickas

Klevelando lietuviai demonstruoja, reikalaudami laisvės VIKTORUI PET-KUI, Helsinkio grupės vadovui okupuotoje Lietuvoje Nuotr. A. Rukšėno

HAMILTON

GENOVAITE VITKEVICIUTE ir THOMAS SPECHT liepos 8 d. susi-tuoė Aušros Vartų parapijos šven-tovėje. Koncelebracinės Mišias at-našavo prel. dr. J. Tadarauskas, kun. B. Pacevičius ir kun. J. Urbal-tis iš Brazilijos. Vestuvinės vaišės įvyko Jaunimo Centro salėje. Daly-vavo arti 200 svečių iš Čikagos, Van-kuverio ir kitų vietovių. Abu jau-nieji yra baigę augštuosius mokslus ir mokytojauja Hamiltone. Geno-vaitė priklausė chorui "Aidas", da-lyvavo Europos ir Pietų Amerikos išvykose. Vestuvinėms vaišėms va-davo artima jaunosios draugė — Loretta Zubaitė.

"AIDAS" KARTU SU REMEJŲ KOMITETU rengia sol. G. Čapkaus-kienės ir sol. R. Strimačikų koncer-tą Scott Park mokyklos auditorio-jų spalio 1, sekmadienį, 4 v. p. p. Solistams akompanuos muz. Jonas Govečas. Rengėjai iš anksto kvie-čia hamiltoniečius ir apylinkių lie-tuvius gausiai dalyvauti. Šis kon-certas yra pirmas tokios sudėties mūsų kolonijoje. Abu solistai daug kartu koncertavo Amerikoje ir Ka-nadoje, o sol. G. Čapkauskienė su koncertais aplankė ir tolimą Aus-traliją. Be to, sol. G. Čapkauskienė dalyvauja ir Čikagos Lietuvių Operoje, atlikdama pagrindinius vaidmenis, o R. Strimačikis pasireiškė kaip solistas paskutinėse dve-juose operose. Spaudos atsiliepimai apie šiuos Kanados išsilikusius so-listus buvo labai puikūs. Jie šiame koncerte atliks duetus iš operos "Romeo ir Julija". Todėl nepralei-kime šios retos progos išgirsti mū-su garsiuosius solistus. Greitu laiku bus platinami bilietai. Išsilykime iš anksto, kad nereikėtų laukti eilėje prie įėjimo.

ABITURIENTŲ pagerbtuvės įvyks lapkričio 4 d. SASO Fondo tradiciniame vėjau užbaigimo ba-lijuje Jaunimo Centre. Meninę pro-gramą atliks "Aidas", vadovaujamas Jono Govečo. Visi abiturientai, bai-gę XII gimnazijos klasę kviečiami dalyvauti. Registruokites tuoj pas J. Pleinį tel. 549-5372.

KLB SALPOS FONDO HAMIL-TONO SKYRIAUS komitetas šiais metais irgi spalio mėnesį skelbia šalpos mėnesiui. Visi geros valios lietuviai kviečiami paremti šalpos darbą — paskirkite šiam tikslui kuklią auką. J. P.

IS ANGLIJOS kun. Valentinas Kamaitis buvo atskridęs aplankyti savo brolių. Jam čia besisvečiuojant buvo atšvėsta jo kunigavimo 25 me-tų sukaktis. Sukaktuvininkui balių pas vado sūruošė Julė ir Jonas Ka-maiciai, kuriame dalyvavo pats su-kaktuvininkas, klebonas prel. J. Ta-darauskas, dabar parapijoj viešintis kun. A. Stalioraitis ir apie 50 svečių iš Hamiltono bei Toronto. Svečių su-kaktuvininką gražiu žodžiu pasveiki-no prel. J. Tadarauskas, E. Gudins-kienė prisiminė Sakių gimnazijos laikus, K. Mileris papasakojo pris-

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

NAUJOJI PLB VALDYBA liepos 17 d. posėdyje savo pirmininku vien-balsiai išsirikno inž. Vytautą Kaman-tą ir pasiskirstė pareigomis: Vlaclo-vas Kleiza — vykdomasis vicepirm., dr. Algis Paulius ir Saulius Kuprys — vicepirmininkai, kun. Antanas Saulaitis, SJ, — vicepirm. švietimo reikalams, Romas Sakadolskis — vi-cepirm. informacijos reikalams, An-tanas Juodvalkis — protokolų sekr., Daina Kojelytė — sekr. susirašinė-jimams. Valdybą papildys PL Jauni-mo Sąjungos pirm. Gabija Juozapa-vičiūtė kaip vicepirmininkė jaunimo reikalams. Jiėskoma naujo redakto-riaus "Pasaulio Lietuviai", bus ko-optuotas vienas valdybos narys spo-to reikalams. Naujoji PLB valdyba perėmė pareigas iš senosios rugpjū-čio 6 d. Čikagos Jaunimo Centre įvy-kusiam posėdyje.

MARIJA SULSKIENE su šimtu lietuvių iš Neringos stovyklos Marlboro reikalavo laisvės V. Pet-kuį Vermonto valstijos Brattleboro miestyje. Šią demonstraciją pla-čiai aprašė vietinis laikraštis "Brat-tleboro Reformer" liepos 18 d. laido-ję. Pirmiausia ji įteikė raštą šio laik-raščio red. Normanui Rummioniui, prašydama amerikiečių spaudą pla-čiau supažindinti skaitytojus su tei-singu ir geru žmogumi Viktoru Pet-ku, padėjusiu jam išlaisvinti iš so-vietinio kalėjimo sūnų Simą Kudirką, nors V. Petkus jos tada nepažino asmeniškai. M. Sulsienė prašo Die-vo palaimos Petkui, Šėaranskui, Ginzburgui ir kitiems save aukojan-tiems žmonėms, kurie kovoja už žmogaus teises Sovietų Sąjungoje. Policijos nuovadoje ji norėjo įteikti puokštę gėlių, pabrėždama, kad ame-rikiečiai policininkai nėra gyventojų priešai, kaip sovietų milicininkai. Ant nuovados laiptų jos laukė trijų policininkų delegacija. Gėles M. Sul-skienė įteikė viduriniam, kuris stai-ga prašėno lietuviški: "Labas, as esu lietuvis!" Pasirodė, tai buvo lie-tuvių kilmės policininkas James G. Kuzmeskus, kurio senelį į JAV yra atvykę 1932 m. Jį gėlėms priimti parinko policijos kpt. M. Leclair. Demonstracija už V. Petkų buvo už-baigta St. Michel šventovėje lie-tuviškais maldomis ir giesmėmis. Sekančią dieną dienraštis "Brattle-boro Reformer" paskelbė specialų vedamąjį "Eitynės už laisvę", išryš-kindamas tris reikšmingus demons-trančių sustojimus. Sovietinę spau-dą griežtai valdo cenzoriai, kurie bū-ty atmetę M. Sulsienės raštą, o mi-licija tarnauja kompartijai, kuri 1917-59 m. į Gulago salyną yra pasiuntus apie 66 milijonus nekaltų žmonių. Maldomis St. Michel šventovėje buvo prisiminti ne tik nuteistieji disiden-tai, bet ir religijos vertybės.

LIETUVOS ATSTOVAS a. a. J. KAJECKAS mirė Vašingtone liepos 24 d., o liepos 24 d. naktį amžinybėn iškeliavo ir jo žmona Ona Viburytė-Kajackienė, ilgai ir sunkiai sirgusi. Vėlionė buvo gimusi 1900 m. Vilniuje ir ten ėjusi mokslus, vėliau daly-vavusi įvairiose lietuvių organizaci-jose, ypač Lietuvos nepriklausomy-bės pradžioje. J. O. Kajekų šeima išaugino sūnų Gabrielių. Vėlionė iš Sv. Mato katedros palafočos Rock Creek kapinėse šalia savo vyro.

"LOS ANGELES HERALD-EXA-MINER" ir kaikurie kiti laikraščiai liepos viduryje prisiminė buvusį pa-saulinį sunkaus svorio bokso čempio-joną 1932-33 m. Jack Sharkey, šven-čiantį deimantinį amžiaus sukaktį. Su juo įdetame pasikalbėjime prime-nama, kad šis eksčempionas yra lie-tuvius Juozas Zukauskas, gimęs Bing-hamtone, N. Y. Pradėdamas reikštis bokse, turėjo pakeisti savo lietuvišką pavardę ir vardą. Jis pasirinko dviejų boksininkų kombinaciją — Jack Dempsey ir Tom Sharkey. Iš pirmojo pasiskolino vardą, iš antrojo pavardę. Standien J. Sharkey didžiuo-jasi lietuviška savo kilme ir džiau-giasi, kad JAV sportininkų eilėse yra tokie lietuviai, kaip Eddie Wait-kus, Dick Butkus, Johnny Unitas ir Vitas Gerulaitis. Eksčempionas nuo 1952 m. gyvena Eppinge, N. H., na-me, kur buvo gimusi jo žmona Doro-thy, mirusi prieš ketvertą metų. Eppingo pašto įstaiga yra pasipu-šusi J. Sharkio pasirašytomis nuot-raukomis. Miestelio gyventojai jį laiko garbingu savo piliečiu.

A. A. ELENA SONGINIENE, li-tuanistė, dėscius lietuvių kalbą bei literatūrą augstiniojoje lituanisti-nėje Čikagos mokykloje ir Pedago-giniame Lituanistikos Institute, po sunkios ligos mirė liepos 26 d., su-laukusi 74 metų amžiaus. Vėlionė ypač pasižymėjo nuosirdžiu darbu su silpnėsiaisiais parengiamosios kla-sės mokiniais, padėdama jiems pa-vyoti stipresniusius ir sėkmingai baigti visą kursą. Petkus laidotu-vių koplyčioje su vėlione atsisveiki-no gausių mokyklų, mokytojų bei organizacijų atstovai. Palaidota lie-pos 29 d. Šv. Kazimiero kapinėse šalia savo vyro G. Songino, mirusio prieš metus laiko, kuriam š.m. bir-želio 18 d. buvo pašventintas antka-pinis paminklas. Karštą nešę jaunimo atstovai — 4 giminių bei pažįsta-mų jaunuolių ir 4 Pedagoginio Lituanis-tikos Instituto studentai.

Argentina

BUENOS AIRES UNIVERSITE-TO architektūros fakultetą baigė Li-lė Kaminskaitė, Kazim'ero ir Valeri-jos Kaminskų dukra. Diplomas jai įteiktas liepos pradžioje. Jaunoji architekė jau dirba savo brolio archi-tekto Artūro įstaigoje.

PASUALINIŲ FUTBOLŲ ZAIDY-NIŲ proga Buenos Aires miestas su-silaukė daug sportininkų ir svečių. Tarp pastarųjų buvo ir keturi tren-e-riai iš okupuotos Lietuvos — Hen-rikas Markevičius, Kostas Kalinauskas, Benjaminas Želkevičius, Aleksas Krukauskas, Argentinon atvykę su turistinėmis vizomis. Jiems pavyko užmegzti ryšį su B. Cekanaukaite. Ji juos globojo, vežiojo po Buenos Aires, supažindino su lietuvių insti-tucijomis.

Australija

S. DARIUS IR S. GIRENO 45-tasias skrydžio per Atlantą bei žuvi-mo metines paminėjo ramovėnėi Adelaidėje ir Melburne liepos 16 d. Abu minėjimai pradėti Mišiomis. Adelaidės Lietuvių Namuose paskai-tų skaitė buvęs karo lakūnas J. Ja-sys, kuriam yra tekę skraidyti toje pačioje eskadrilėje su S. Dariumi. Renginį savo vėlionies vyro J. Gu-čiaus atsiminimų ištrauka papildė A. Gučvienė. Juose buvo atskleistas reuž. J. Gučiaus pasirušimas trans-liuoti per Kauno radiją transatlanti-nių lakūnų sutikimą Kauno aerodro-me. Deja, transliacija neįvyko, nes jie žuvo Soldino miške. Meninę pro-gramą atliko "Vaidilos" teatro akto-riai: J. Skidzevičius skaitė S. Da-rius ir S. Gireno testamentą jau-najai Lietuvai, B. Rainys — jiems skirtą eilėraštį. Keletą dainų padai-navo šiai progai suorganizuotas ra-movėnų choras su vadove sol. G. Vasiliauskienė. Melburno Lietuvių Namuose paskaitą apie drąsųjų la-kūnų tragikšią skrydį skaitė šios ALB apylinkės pirm. A. Pocius. Mi-nėjimas buvo sujungtas su ramovė-nų skyriaus susirinkimu, artėjančia sidabrine veiklos sukaktimi, kuri bus paminėta specialiu koncertu lap-kričio mėnesį.

Britanija

DR. ILONA GRAZYTE - MAZI-LIAUSKIENE, viešnia iš Montrea-lo, porą savaitę praleido Britani-joje, lankėsi Paryžiuje ir Vienoje. Grįždama Montreal, viešėjo Lon-done. Čia ji aplankė Lietuviu Na-mus ir rašytojo K. Barėno šeimą. Su šiuo miestu viešnią jungia jos vė-lionis vyras E. Maziliauskas, Lon-done dirbęs ilgus metus, vėliau iš-ivykęs Montrealin redagotoj "Nepri-klusamos Lietuvos" ir ten miręs.

MANČESTERIO KARNAVALE liepos 8 d. dalyvavo vietinis ir apy-linkių lietuvių jaunimas, jų sunkve-žimis buvo papuoštas Lietuvos ir Britanijos vėliavomis, "Lithuania-mania" ženklais, kurie simbolizuoja lietuvių jaunimo norą pasirodyti lie-tuviais. Šis šūkis priimtas pirmaja-me lietuvių jaunimo seminare Stokė. Parado metu išdalinė net 2.000 "Lithuania-mania" lapelių. Vakara jaunimas praleido Lietuviu Klube, šokdamas ir vaišindamasis "barbe-cue" kepsniais.

Italija

S. ITALIJOS LIETUVIŲ SUVA-ZIAVIMA į Lietuvos nepriklausomy-bės paskelbimo šėšiasdešimtme-čio minėjimą gegužės 20-21 d. Do-modossolos mieste, Tėvų rosiniečių gimnazijoje, plačiai aprašė du vietiniai laikraščiai. Su Lietuvos ne-priklausomybės bei dabartinėmis jos problemomis gimnazijos jaunima su-pažindino kun. T. Ereminas, IC, Mi-lano katalikų universitete dėstantis lietuvių kalbą ir kultūrą. Dainų pro-grama atliko du solistai iš Stuttgarto — bosas R. Daunoras ir tenoras kun. K. Senkus, tautinių šokių — "Vil-ties" grupė iš Zuericho, Šveicarijos. Ją sudaro šveicarų jaunimas, šokan-tis mūsų tautinius šokius, vadovau-jamas J. Jurksaitys-Stasiulienės. Sekmadienį Mišias pagrindinėje šio miesto šventovėje koncelebravo kun. prof. J. Motai, kun. K. Senkus ir kun. T. Ereminas, IC. Maldas lie-tuviškai skaitė italiukė F. Bottaro, lietuvių kalbos pramokusi kun. T. Eremino, IC, pamokos gimnazijoje, ir paryzietė D. Puzinaite-Bajardi-nė. Iškilnė užbaigta pietumis ir dar vienu stuttgartiečių solistų koncer-tu. Svečiai iš Milano pagėdavosi, kad šių mokslo metų pradžioje ar per Kalėdų šventes "Vilties" grupė, so-listai R. Daunoras ir kun. K. Senkus surengtų koncertą Milano katalikų universiteto bei kitų augstųjų mo-kyklų profesoriams ir studentams.

Izraelis

GENOVAITE SABALIAUSKAITE-GOLDBERGIENE, buvusi Vilniaus baletto teatro primabalerina ir ba-letmeisterė, viena žymiausių baletto šokėjų, emigravo Izraelį, padėda-ma savo vyro giminių. Ji yra baigu-si Kauno baletto teatro studija 1938 m., į baletto artistų eiles įsijungu-si prieš pat II D. karą. Pastarasis ją užklupo Lennigride, kur buvo išsly-ta tubulitinis ir choreografijos mo-kyklą. Karo metus praleido Pėrmėje su pasitraukusia Leningrado Kirovo baletto ir operos grupė. Didžiausią įnašą lietuviškajam baletui davė po-kario metais iki išėjimo pensjon. Šiuo metu ji jau yra 55 metų am-žiaus. Naujoji atėivė Izraelin įieško savo brolio Alekso Sabaliausko, gy-venusio Adelaidėje, Australijoje, o taip pat ir senų bėliūlių bei pažista-mų. Jos adresas: G. Goldberg, Maon Olim Kirjat-Gan, Rehov Habilujim 47, Ramat-Gan, Izrael.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadie-niais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savait-golius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gynybė ir asm. pagalba drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kepitalas — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.).....6%

santapus.....7½%

term. depozitus 1 m. 8¾%

term. depozitus 3 m. 9¼%

persių fondos.....9%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas.....10%

nekiln. turto pask.9¾%

PIGIOS ATOSTOGOS

- Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis • Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
- Kelionės laivais ir autobusais • Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams

1922 — 55 metai — 1977

- Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
- Visais kelių reikalais kreipkitės į

Florida, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

Travel Service

58 JAMES ST. N. HAMILTON

525-8686

AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

Sukaktuvinė studijų savaitė

Pageidauta 1979 m. surengti europinę Lietuviškųjų Studijų Savaitę Belgijoje

A. LEMBERGAS

25-ji europinė Lietuviškųjų Studijų Savaitė, įvykusi š. m. liepos 16-23 dienomis Freisingo mieste, V. Vokietijoje, jau praeitis tiems, kurie joje dalyvavo. Plačiajai visuomenei ji tik prasideda. Studijų savaitės minčių ir nuotaikų spinduliavimas remiasi tais pranešimais ir atgarsiais, kuriuos išplatins jos dalyviai iš įvairių pasaulio kampelių, namo sugrįžę. Daug priklaups ir nuo to, kiek visa tai bus aprašyta spaudoje. Normaliomis sąlygomis tuo pasirūpintų korespondentai, bet kuris mūsų laikraštis išvijoje toks pajėgus, kad galėtų pasiūti savo bendradarbių į šį reikšmingiausią V. Europos lietuvių kultūrinį renginį? Belieka linkėti, kad atsirastų vienas kitas mėgėjas pasidalyti savo įspūdžiais spaudoje ir bent iš dalies užpildys spragą.

Reikia ir aprašymų!

Žinoma, būtų galima reikšti pageidavimą savaičių rengėjams, kad jie patys pasirūpintų ne tik šio įdomaus renginio paruošimu ir pravedimu, bet ir išsamiu aprašymu. Savo metu, kai turėta daugiau jėgų, taip ir buvo daroma. Dabar, deja, tas nedidelis būrelis, tiksliau saujelė, entuziastų nepajėgia visko aprėpti. Antra vertus, toliau nuo rengėjų ratelio stovinčiųjų žvilgsnis galėtų būti dalykiškesnis, mažiau šališkas. Manau, kad panaši problema iškyla ir kitų žymesniųjų renginių atveju. Šios įžanginės nuokrypos tikslas — paskatinti pajieškoti ir surasti sprendimą aplėstam, bet svarbiam reikalui. Kartą ant visados reikėtų įsikalti: neužtenka vien žygių; reikia ir užrašų, per kuriuos jie nušvinta savo laiko visuomenei ir palieka pėdsakus istorijoje!

Istorinėje vietovėje

Europinės LS Savaitės mėgta istorinės ar šiaip reikšmingas vietas, kurių šioje žemyno dalyje netrūksta. Antai, pirmoji savaitė įvyko 1954 m. Ludwigsahfene, prie Bodeno ežero, netoli Konstanco, kur Zemaichų atstovai susirinkusiems K. Bendrijos tėvams skundėsi dėl kryžuočių daromų skriaudų. Buvo renkamas ir prie Keturių Kantonų ežero, Viliaus Telio tėviškėje, ir kalvos papėdėje, kur buvo paskelbta anglų „Magna Charta“. Daug kartų buvo pasitenkinta kukliomis, bet širdžiai brangiomis Vasario 16 gimnazijos patalpomis. Siemietinė jubilėjinė savaitė įvyko senosios Bavarijos kultūros ir tikybos židinyje. Mečiau akį, kaip ši vietovė šiandien pristatoma turistui. Tapybiškos užuolankos ir gatvės, istoriškai išsipočiusios aikštės, šimtmečius pergyvenę miestiečių namai, šuliniai ir balkonai, barokiški fasadai ir bokštai, o virš visko ant augšto kalno didingai iškili romantiškos stiliaus katedra — štai Freisingas, senas vyskupų miestas, pats seniausias miestas prie Izero upės, apie kurį senose kelionių knygos sakoma: „Kas nematė Freisingo, tas nepažįsta senosios Bavarijos“. Nuo Katedros kalno atsiveria platus apylinkių reginys į pietų, tai yra Muencheno, pusę. Geram orui esant, iš čia matyti Alpių kalnai.

Ant paties Katedros kalno, Renesanso arkađų kieme, stovi Freisingo švietimo centras, pavadintas prieš porą metų mirusio Muencheno kardinolo Doeplferio vardu. Tai čia visą savaitę, didžiojoje aušlėje ir koridorių labirintuose, koplyčioje ir valgykloje, nuo pat ankstauro ryto iki vidurnakčio, kartais ir ilgiau, klegėjo, užė, virė lietuviškas gyvenimas, perpintas ilgomis susikauptimo valandomis, besiklausant paskaitų, ikvėpto dvasios žodžio, besigėrinant savųjų menininkų sugebėjimais.

Kultūrinė aplinka

Iš viso apie pusantro šimto lietuvių iš vienuolikos V. Europos ir užjūrio šalių pabuvojo šiame jaukiame ir kiauurai istorija ir kultūra persisunkusiam Bavarijos kampelyje. Tai juk čia, Freisinge, kurio praeitis siekia VIII-jo amžiaus pradžią, buvo pradėta pirmoji turto knyga vokiečių kalba, pasirodė pirmoji knyga — vokiškas glosynas. Katedros kalne suskambėjo pirmoji bažnytinė vokiečių giesmė, iškilo pirmieji senosios Bavarijos ankstyvojo renesanso pastatai. Didinga romantiško stiliaus katedra — ištisas šventovių ir koplyčių ansamblis su daugybe paminklinių lentų, ku-

riose iškaltos datos primena Algirdo ir Kęstučio laikus. Daugiau kaip tūkstantį metų Freisinge išbuves arkivyskupijos sostas tik XIX š. pradžioje buvo perkeltas į Muencheną. Freisingas pirmavo vokiečių viduramžių neijė muzikos kultūroje. Iš čia vargonų menas pasiekė Romą. Pagaliau čia ir šiandien tebeveikia pati seniausia pasaulyje alaus gamykla „Weihenstephan.“ Iš čia aludariai pasklido po visą pasaulį. Čia ir seniausia Vokietijos žemės ūkio mokykla, virtusi universitetu su daugybe mokslo įstaigų.

Pridėkime dar, kad savaitininkus prigludusieji K.ard. Doeplferio rūmai yra didžiulis kelių augštų pastatas su naujais šiuolaikinės statybos priestatais, kiekvienam dalyviui atskiras kambarys. Tai ideali vieta iškilmamam susitikimui, kuriuo norėjo būti siemietinė europinė Lietuviškųjų Studijų Savaitė, skirta paminėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-sioms metinėms ir savo gyvavimo šimtmečio ketvėčiui. Savaitė iš tikrųjų praėjo turiningai ir oriai.

Rengėjai

Daugelis prisidėjo prie jos pasisiekimo, tačiau būtų neteisinga neįskirti ypatingų nepaįlstančios visuomenininkės Alianos Grinienės nuopelnų. Ji surado šią vietą ir nešė pagrindinę organizacinio darbo našta, daugiau ar mažiau padedama kitų organizacinių komisijų narių: PLB Muencheno apylinkės pirm. inž. R. Hermano, stud. M. Lando ir dipl. psich. K. Pauliukevičiūtės. Europinės LS Savaitės neturi jokio pastovaus organo ar fondo. Finansų telkimo rūpinosi komisija, kurią sudarė: dr. J. Grinius, J. Lukošius ir dir. V. Natkevičius, tačiau Aliana Grininė jų daugiausia sutelkė. Savaitės programą — paskaitas ir meninę dalį — šį kartą tvarkė moderatorių trijulė: dr. K. Cėginskas, V. Natkevičius, dr. J. Norkaitis, tačiau ir jie neapsėję be P. Grinienės talikos, jos veiksmingo susirašinėjimo. Ji suredagavo ir išleisdinė 39 psl. mašinraštinį leidinį „25 Studijų Savaitės Europoje“ (su 1110 dalyvių pavardžių sąrašu). Reikia pabrėžti šią ypatingą vienos visuomenininkės vaidmenį, nes tai padeda geriau įsisąmoninti tiesą, kad betkoks visuomeninis renginys nėra kokio nors bevaidžio kolektyvo dovana, bet atskirų asmenų pasišventimo ir ryžto vaisius.

Vienuolika paskaitų

Nuo pat pradžios europinių savaičių branduolį sudaro paskaitos, skaitomos įvairių sričių žinovų, todėl jos ne šiaip sau vadinais „lietuviškųjų studijų“ savaitėmis. Siemet jų išklausa 11. Idomu, kad šį kartą vyrauojo filologija. Grynai filosofinio turinio paskaitas skaitė čikagietis dr. K. Girmius, fil. mag. V. Natkevičius ir dr. A. Strogas. Artimos filosofijai buvo teologo kun. dr. V. Kazlauskio ir literatūros istoriko dr. J. Griniaus paskaitos. Filosofijai skambėjo ir sociologo dr. K. Cėginsko paskaitos tema, tačiau paskaitininkas savo klausytojus smarkiai „suvedžiojo“. Jo paskaita buvo grynai istorinė (medžiaga idėjų istorijai), kaip ir dr. A. Geručio. Istoriją lieti ir kiti trys paskaitininkai: muzikas ir ekonomistas V. Banaitis, Lietuvos atstovas prie Sv. Sosto St. Lozoraitis, jn., ir lietuviškosios Helsinkio grupės atstovas užsienyje prof. T. Venclova, kurių temos iš esmės lieti šiandienines Lietuvos demografijos, ekonomikos, tautinių siekių problemas. Visiškai be ryšio su kitomis buvo įdomus muzikologės doc. R. Lampsatytes paskaita apie šiuolaikinę mūsų kamerinę muziką.

Visi paskaitininkai buvo gerai pasiruošę, bet, kaip paprastai diskusijose, kiek joms likdavo laiko, susilaukė daugiau ar mažiau teigiamų ir neigiamų, pelnytų ir nepelnytų atgarsių. Drįstu teigti, kad visos paskaitos buvo vertingos ir turėtų būti plačiai paskleistos, tačiau jų atpasakoti nedrįstu.

Tėvynės vakaras

Tradicinėje Tėvynės valandėlėje, liepos 21 vakarą, Tomas Venclova kalbėjo apie neseniai Lietuvoje pavergėjų nuteistą laisvės ir žmogaus teisių kovotoją Viktorą Petkų. Jis nušvietė lietuviškosios Helsinkio grupės atsiradimo aplinkybes, tikslus ir V. Petkaus vaidmenį. Reikšdamas didelę pagarbą nu-teistajam, kalbėtojas pareiškė,

kad Petkus „mirtininko žygdarbiu“ kartą ant visados parodė ką reikią Vakaru ir sovietų „detantė“. Tomas Venclova kreipėsi į visą lietuvių išsiviją, ragindamas nepraleisti momento ir parodyti visą savo jėgą, kaip savo metu kovojant už Simą Kudirką, kad būtų išvaduotas tautiniu simboliu tapęs Viktoras Petkus.

Turininga programa

„Draugo“ kultūrinio priedo redaktorius poetas Kazys Bradūnas davė savo poezijos rečitalį. Tai buvo įtaigus poetinio kelio skerspjuvis: klausytojai ne tik gėrėjosi autoriaus įvairiais laikotarpiais parašytomis eilėmis, bet ir galėjo pasekti jų kilmę bei raidą autobiografiniame autoriaus pasakojime.

Kard. Doeplferio namų erdvioje Sv. Martyno koplyčioje, kur kiekvieną rytą rinkdavosi katalikai pasiklausyti turiningo kun. A. Rubiko minčių (evangelikais rūpinosi kun. J. Urdzė), vargonuodavo prof. Vytenis Vasyliūnas. Ten pat liepos 21 įvyko ir jo vargonų koncertas, kurio atėjo pasiklausyti ir vietos vokiečių visuomenės bei spaudos atstovai. Jis taip pat akompanavo čikagietei dainininkei E. Blandytei, padainavusiai keturias liaudies dainas Tėvynės valandėlėje, kurioje pasirodė ir Muencheno „Ratukas“ su Sadute.

Iš Niujorko atvykęs rež. Jonas Jurašas parodė savo Amerikoje pastatytą spektaklį skaidres. Vienas iškiliausių meninės programos momentų buvo Muencheno operos solistės Lilijos Sukytės koncertas. Akompanavo dr. Raminta Lampsatyte. Labai daug triūso idėjo dail. Alf. Krivickas, paruošęs keletą parodų, kuriose buvo išstatyti lietuviškoje spaudoje. Suprantama, jie daugiausia buvo paliesti iš teigiamos pusės. Taip ir turi būti. Bet verta kaipą pasakyti ir iš kitos pusės, nes iš klaidų mokomės. Tie neigiamumai buvo pastebėti plačiosios visuomenės. Ir jos balsą reikia išgirsti.

Sventės repertuaras

Ji sudarė muzikais. Jie dainose įieško muzikinių plonybių, neatsižvelgdami į žmonių pageidavimus. Muzikai turėtų būti geri psichologai. Geri psichologai kalbėtojai valdo minias. Taip galima pasakyti ir apie dainas. Jei daina žavi publiką, nereikia žiūrėti, ar ta daina muzikiniu atžvilgiu stovi augštai ar žemai. Matėme, kaip ir šios dainų šventės paskutinioji daina su soliste jelektrinio publika. Ar negalėjo būti daugiau tokių dainų? Turime dar vieną dainą, kurią choras gražiai atlieka kartu su soliste, būtent „Karvelėli“. Jos melodija nejelektrina publikos, bet ją savotiškai nuteikia. Kai kartą V. Vokietijoje vokiečiai lietuvių koncerte išgirdo tą dainą, ją taip pergyveno, kad apie ją tik ir tekalbėjo. Jie klausinėjo lietuvių, kas tai per dainą, kurios melodija taip veikia klausytojus. Teko jiems paaiškinti, kad tai yra tėvynės pasiilgimo daina.

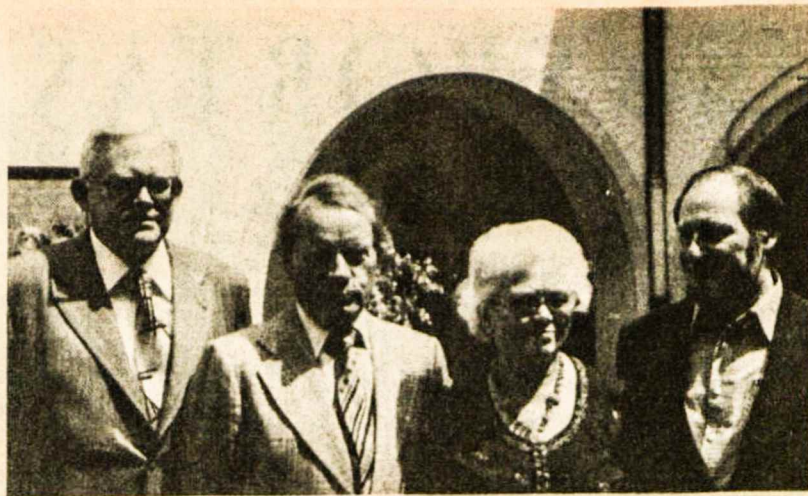
Baigminės iškilmės

Savaitė buvo baigta liepos 23 iškilingomis pamaldomis. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė Europos lietuvių vyskupas dr. A. Deksnys, asistuojamas prel. P. Celiešiaus ir kun. T. Eremino. Savaitės dalyviai pasiūlė europinę LS Savaitę kitais metais surengti Belgijoje. Rašytojas E. Cinzas sutiko su Belgijos lietuvių veikėjais patyrinėti galimybes. Buvo priimtas ir pageidavimas kitų metų savaitę surengti su Europoje įvyksiančio PLJS kongreso programa. Savo bendrame sveikinime Tėvynėje ir išsiblaškyme gyvenantiems lietuviams savaitininkai pasmerkė teisminius susidorojimus su Balii Gajausku ir Viktoru Petkum ir pagerbė visus už žmogaus ir lietuvių tautos teisę kalinamus kovotojus. Panašią rezoliuciją priėmė savaitės metu įvykę metiniai Vokietijos ateitininkų ir Europos LFB pasitarimai.

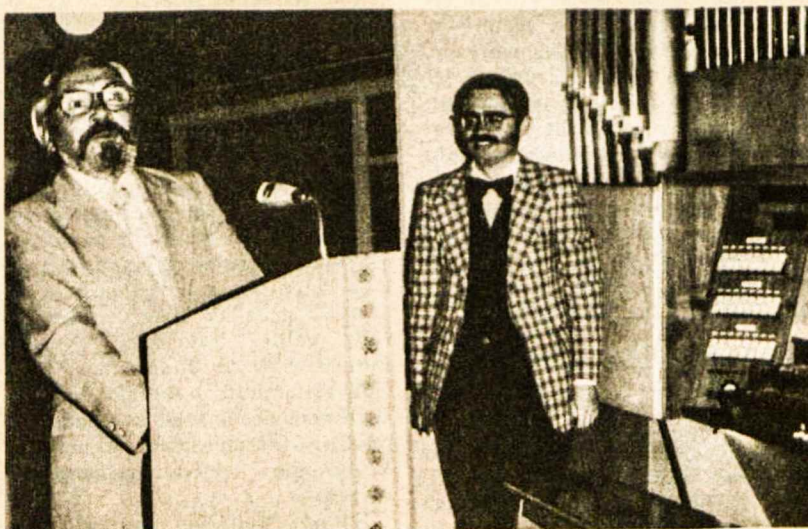
Pasilikti tremtiniais

Lietuvos Diplomatinijos šefas užsienyje min. S. Lozoraitis, sveikindamas 25-ją europinę LS Savaitę, savo rašte pažymėjo, kad šios „studijų savaitės yra tapusios užsienio lietuvių kultūros institucija“ ir „sudarą taip pat žymų indelį į Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bylą“. Savaičių pradininkas prof. A. Maceina, irgi sveikindamas raštu, pažymėjo: „Tai, kad ištvėriame tokiems susitikimams jau 25-ri metai; kad nesiliaujame vis rinktis ir rinktis; ši ištvėrmė, šis atkaklumas, ši drąsa nepavargti — štai kas įprasmina mūsų savaitės pačiu esmingiausiu būdu. Mūsų studijų savaitės yra ženklas, kad esame gyvi kaip tremtiniai“. (pabr. A.Mc). Savo sveikinimą prof. Maceina baigė linkėjimu: „Telieka ši prasmė gyva, aiški ir reiklė visų tolimesniųjų metų eiti“.

Vienas šios savaitės moderatorių, apžvelgdamas nueitą europinių savaičių kelią, teigė, kad jos buvo 1902-27 m. gimusios kartos ryžto ir ištvermės vaisius. Jeigu gimusieji tarp 1928 ir 1952 m. turės tiek pat ryžto ir ištvermės, tai, pasak jo, europinės LS Savaitės ne tik ištvėrs, bet ir tobulės dar 25 metus. Palinkėkim, kad taip ir būtų. O tuo tarpu ačiū už tas, kurios iki šiol buvo.

Europos Lietuviškųjų Studijų Savaitės rengėjai. Iš kairės: dr. J. Norkaitis, direkt. V. Natkevičius, A. Griniuvienė, dr. K. J. Cėginskas Nuotr. U. Kazokaitis

Poetas ir kultūrinio „Draugo“ redaktorius K. BRADŪNAS skaito savo kūrų Europos Lietuviškųjų Studijų Savaitėje Freisinge V. Vokietijoje. Dešinėje — prof. Vyta. M. Vasyliūnas po vargonų koncerto Nuotr. Ugnė Kazokaitis

Balsas iš publikos

Dainų šventės atgarsiai

Pasaulio Lietuvių Dienos, įvykusios 1978 m. vasarą Kanadoje, Toronte, buvo pirmas pasaulio lietuvių masinis renginys. Tą renginį sudarė atskiri trys renginiai, bet daugiausia dalyvių sutraukė dainų šventė. Tie renginiai buvo plačiai aprašyti lietuviškoje spaudoje. Suprantama, jie daugiausia buvo paliesti iš teigiamos pusės. Taip ir turi būti. Bet verta kaipą pasakyti ir iš kitos pusės, nes iš klaidų mokomės. Tie neigiamumai buvo pastebėti plačiosios visuomenės. Ir jos balsą reikia išgirsti.

Sventės repertuaras

Ji sudarė muzikais. Jie dainose įieško muzikinių plonybių, neatsižvelgdami į žmonių pageidavimus. Muzikai turėtų būti geri psichologai. Geri psichologai kalbėtojai valdo minias. Taip galima pasakyti ir apie dainas. Jei daina žavi publiką, nereikia žiūrėti, ar ta daina muzikiniu atžvilgiu stovi augštai ar žemai. Matėme, kaip ir šios dainų šventės paskutinioji daina su soliste jelektrinio publika. Ar negalėjo būti daugiau tokių dainų? Turime dar vieną dainą, kurią choras gražiai atlieka kartu su soliste, būtent „Karvelėli“. Jos melodija nejelektrina publikos, bet ją savotiškai nuteikia. Kai kartą V. Vokietijoje vokiečiai lietuvių koncerte išgirdo tą dainą, ją taip pergyveno, kad apie ją tik ir tekalbėjo. Jie klausinėjo lietuvių, kas tai per dainą, kurios melodija taip veikia klausytojus. Teko jiems paaiškinti, kad tai yra tėvynės pasiilgimo daina.

Muzikai dažnai nori pasirodyti prieš gausią publiką su naujais kūriniais. Taip, bet ar negeriau būtų, kad naujieji muzikos kūriniai pirmiau praskambėtų mažesniame klausytojų susibūrimė? Jei kūrinys vertingas, jį galima bus atlikti ir gausiai publikai. Šiandien mažai kas besukuria tokius muzikinius kūrinius, kaip „Ave Maria“, „Stille Nacht“ ir pan.

Nebijokime dažniau duoti gerų kūrinių. Dar V. Vokietijoje gyvenant, vienos lietuvių kolonijos choras rengė religinį koncertą šventovėje. Choro vadovas užėjo pas lietuvių komiteto narį, kuris tvarkė ūkio reikalus, ir paprašė siuntinėlio. Jis tą siuntinėlį norį įteikė vietos vargonininkui, turinčiam dak-taro laipsnį. Jis religinio koncerto metu vargonais pritaręs chorui ir pats vargonais atliks keletą muzikinių kūrinių. Šias eilutes rašantis toje lietuvių kolonijoje tvarkė ūkinis reikalas ir savo žinioje turėjo keliolika siuntinėlių, kurie buvo gauti iš UNRROS. Paklausa, ar programoje bus giesmė „Maria Mater gratiae“, kurią choras atlieka su soliste. Jis pasakė, kad tą giesmę lietuviai jau girdėjo buvusiam koncerte. Jam pasakė,

kiau, kad yra giesmių ar dainų, kurių galima klausytis šimtus kartų ir jos nenusibosta, o yra ir tokių, kurių ir po pirmo išklausymo nežina kaip vertinti. Tada jis paprašė duoti siuntinėlių ir pažadėjo į repertuarą įrašyti „Maria Mater gratiae“. To religinio koncerto metu didelė šventovėje daugiau buvo vokiečių, negu lietuvių. Ir šį kartą giesmė „Maria Mater gratiae“ praskambėjo labai iškilingai. Po to koncerto pažįstami vokiečiai pasakojė, kad iš visų giesmių gražiausia buvo „Maria Mater gratiae“. Kitą dieną pasakiau choro vadovui, kad tik ši giesmė nulėmė religinio koncerto pasisekimą.

Kiti netikslumai

Pas mus yra mėgėjų scenoje dalinti bučkins. Salta šypsena perbėga per veidą, kai matai žilaplaukį scenoje bučiuojantį panašaus amžiaus ponį ar panelę. Tai gal tinka vaidyboje, bet ne po kokių nors iškilmų scenoje. Visai kitas reikalas, kai mažą mergaitę ar berniuką solistei įteikia gėlių, o ši juos pabučiuoja.

Mes neapsiakiuojame laiko. Ir šį dainų šventę turėjo pasi-baigti 6 v.v., o pasibaigė 7 v.v. Jei programa būtų buvusi trumpesnė ir drūtesnė, jei nebūtų buvusios 15 minučių pertraukos, kuri užsėtė 45 min., programa būtų baigta laiku. Tenai, kur susirenka masės žmoniu, laiką reikia apskaičiuoti atsargiau.

Po koncerto lietuviai turėjo eiti gatvė iki senosios rotušės, kur prie karių paminklo turėjo būti padėti vainikai. Spaudoje buvo rašyta, kad toje demonstracijojeėjo daug lietuvių, gražiai išsiriaviusių po 4. Ir šias eilutes rašantisėjo kartu. Lietuviųėjo daug, bet nevisiėjo į tvarkingai. Buvo tarpų po 3-6 metrus. Kaikurieėjo šaligatvėje. Kaikuri prie kryžkelės einantieji išsukdavo iš gatvės ir kirsdavo per sklypo kampą. Tiesa, civiliai negali eiti taip, kaip eina kariai, bet čia galėjo būti geresnė tvarka. Gailla, kad nebuvo uniformuotų šaulių, kurie galėjo prižiūrėti tas eitynes.

Vienas tėvas pakvietė savo dukterį ir žentą eiti toje eisenoje. Bet jie nesutiko ir nuėjo kitais keliais. Tai rodo, koks didelis skirtumas tautinio susipratimo atžvilgiu tarp senimo ir jaunimo. Prie paminklo nebuvo garšiakalbių, todėl sunku buvo girdėti kalbėtojų žodžius.

Didelis trūkumas, kad apie mūsų dainų šventę mažai buvo reklamos svetimtaučių spaudoje, o ir ta buvo pavėluota. Kas nori ilgam savaitgaliai kur nors išvykti, planuoja prie 2-3 savaites. Jei svetimtaučiai apie mūsų dainų šventę būtų žinoję iš anksto, gal ir jų į tą šventę būtų atsilankę daugiau. J. J.

Tėviškos Ziburiai • 1978. VIII. 24 — Nr. 33-34 (1488-1489) • 5 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKLAHOMOS UNIVERSITETO PROF. DR. VYTAUTAS VARDŽIO knyga „The Catholic Church, Dissent and Nationality in Soviet Lithuania“ rugpjūčio pabaigoje išleis East European Quarterly, Columbia University Press. Šis veikalas skaitytojus supažindins su Lietuvos Katalikų Bendrijos bei kitų lietuvių kova už savo teises sovietinėje okupacijoje. Autorius naudojosi visais prieinamais šaltiniais, ypač pagrindžio spauda. Šia praga taipgi minėtinas kolektyvinis veikalas „Religion and Modernization in Soviet Union“, redaguotas prof. Denis J. Dunn, išleistas Westview Press, Boulder, Colo. Jame yra prof. dr. V. Vardžio 33 puslapių studija „Modernization and Latin Rite Catholics in the Soviet Union“. Šia studija prof. dr. V. Vardys nušviečia katalikų veiklą bei jų persekiojimus Lietuvoje, Latvijoje, Ukrainoje, Gudijoje, Armėnijoje, supažindina su katalikų mažumomis, išsklaidytomis Sibire.

OLANDU E. J. BRILL LEIDYKLA yra išleidusi daug knygų, liečiančių R. Europą. 1978 m. vasaros kataloge yra ir 1929 m. „Lietuvos statusas“ — „The Lithuanian Statute of 1929“. Jį anglų kalbon išvertė, pateikdamas specialų įvadą bei komentarus, K. von Loewe, panaudodamas net kelių rankraščių variantus. Kataloge pabrėžiama, kad šis statusas yra pirmasis teisynas Europoje po Justinijono, plačiai paliečiantis tokius skirtingus objektus, kaip moterų teisės, nuosavybės įsigijimas, apsauga, morgiai, karinė tarnyba ir medžioklė, vagystės, apiplėšimai, žmogžudystės bei teisinė procedūra. Šį veikalą, turintį 206 psl., leidykla išleido 1976 m. Įraštas į kietus drobės viršelius kainuoja 68 guldenus. Leidyklos adresas: E. J. Brill, Leiden, Holland.

BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄSKRYDIS rugsėjo 2, šeštadienį, įvyks Wolverhamptone, kurin tada suvažiuos lietuviai iš Anglijos, Skotijos ir Valijos. Koncertinė programa atliks estrados dainininkė Violeta Rauskauskaitė, atvykusi iš V. Vokietijos, sol. Justas Černis, Wolverhamptone ir Londono lietuvių tautinių šokių grupės.

BRITANIJOS LIETUVIUS šį rudens duetinių koncertų serija apilankys du Čikagos lietuvių solistai — Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis. Numatomų trijų koncertų pelnas bus skirtas IV-jam lietuvių jaunimo kongresui.

ČIKAGIETĖ SOL. DALIA KUČNIENĖ liepos 12-24 d.d. viešėjo Taiwan salos sostinėje Taipei. Jos koncertai buvo įtraukti į JAV ir tautinės Kinijos kultūrinio bendradarbiavimo rėmus. Pirmasis koncertas Taipei rotušėje sutraukė net 6.000 dalyvių. Sol. D. Kučnienė dainavo operų arijas, pridėdama M. Petrauskio „Tyliai tyliai Nemunėlis teka“ ir V. Kuprevičiaus „Lakštingalos giesmė“. Kiniečiai pirmą kartą išgirdo šias dvi lietuviškas dainas, nes lig šiol Taiwan nebuvo gastroliavęs nė vienas lietuvių solistas ar solistė. Antrą viešnagę savaitę sol. D. Kučnienė keletą kartų dainavo pavergtųjų tautų delegatams, posėdžiavusiems pavergtųjų tautų savaitės praga. Solistai akompanavo pianistas dr. Enrique Arias.

PROF. DR. VYTAUTAS BIELIAUSKAS, psichologijos fakulteto vadovas Cincinnati Xavier universitete, dalyvavo Romoje įvyksiamie tarptautinės medicininės psichologijos organizacijų suvažiavime. Iš Romos jis išvyko į Šveicariją dėstyti vasaros kurso tarptautiniame Lugano universitete.

XXV-SIS „SANTAROS-SVIESOS“ SUVAŽIAVIMAS įvyks rugsėjo 7-10 d.d. Tabor Farm vasarvietėje, Sodas, Mich. Programon yra įtrauktą visa eilė įdomių paskaitų: Czeslawo Milos ir Tomo Venclovos — „Vilnius kaip dvasinio gyvenimo forma“, Algimanto Gurecko — „Tautų apsišprendimas ir Rytų Europos taikos pagrindai“, Henriko Nagio — „Literatūros lankų“ sąjūdis šiandienini žvilgsniu“, Aleksandro Stroto — „Lietuvos valstybingumo klausimas ir dabartinė padėtis“, Rimvydo Šilbajorio — „Rūstybės šviesa Kazio Borutos poezijoje“, Virginijos Bird — „Amatininkų ir amatų raida Vilniuje 1860 — 1914 m.“, Rimo Kriščiūno — „Apsisprendimas emigruoti 1945-50 m. dokumentuose“. Audrius Piliplys kalbės apie savokinį meną ir surengs savo darbų parodą. Algis Rukšėnas skaitys „Tartarus arba posėdis pragare“. Savo filmų dienoraščių rodys Jonas Mekas, bus nagrinėjama Algirdo Landsbergio ir Kosto Ostrausko dramaturgija, dalyvaujant autoriais. Augustinas Izdulis, Vincas Rastenis ir Tomas Venclova apžvelgs žydų-lietuvių santykius bei jų svarstymus išsivijoje. Poezijos vakare dalyvaus Vitalija Bogutaitė, Jonas Mekas, Czeslaw Milosz, Henrikas Nagys, Lionė Sutama, Aldona Veščionaitė ir Tomas Venclova. Koncertinė programą atliks sol. Aldona Švedienė (Stempuzienė) ir Jonas Švedas.

DAIL. A. VITKAUSKAITĖ-MERKER dalyvavo grupinėje Modern Artists Guild parodoje, kuri liepos 23 d. buvo atidaryta Hopper House galerijoje, Nyack, N.Y. Pastaruoju metu ji savo kūriniams panaudoja lietuviškų kryžių motyvus.

KŪRYBINIS SIMPOZIUMAS skulptoriams „Žmogus ir gamta“ šiemet antrą kartą buvo surengtas Klaipėdiečių pamėgtoje Smiltynės poilsiavietėje. Pernykščiam simpoziume sukurti skulptorių darbai papuošė M. Mažvydo parką Klaipėdoje, o šiemetiniai bus skirti kitiems šio miesto parkams bei aikštėms. Smiltynėje skulptoriai iš visos Lietuvos praleido beveik du vasaros mėnesius, laisvalaikiais diskutuodami įvairiais temais, lankydami Klaipėdos įmones, gražias pajūrio vietas.

VASAROS KONCERTŲ SEZONĄ Trakų pilies menėje užsklėdė P. Tamošaičio vadovaujamas Vilniaus konservatorijos liaudies instrumentų ansamblis „Sutartinė“. Šią vasarą pilyle taipgi koncertavo Vilniaus filharmonijos pučiamųjų kvintetas, stiginis Lietuvos kvartetas ir kamerinis orkestras, senosios muzikos ansamblis, stiginis Vilniaus kvartetas ir liaudies instrumentų kvartetas.

VILNIAUS PILIES SKERSGATVYJE šeštą kartą savo darbų parodą po atviru dangumi surengė Lietuvos liaudies meistrai. Gausų vilniečių būrį sutraukė 73 autoriai, parodai pateikė 200 kūrinių. Minimi visose šešiose parodose dalyvavę meistrai — J. Cyžius, E. Andriulienė, P. Stravinskaitė, P. Straukas, debutantai — aktorė K. Gudonaitė, gydytoja L. Čičinskienė, inž. E. Žitkus ir kt. Lankytojai turėjo progą ne tik susipažinti su parodos darbais, bet ir jais papuošti savo namus.

KAUNO DRAMOS TEATRAS savo sezoną užbaigė Dainų slėnyje suvaidinta latvių literatūros klasiko R. Blaumanio komedija „Siuvėjų dienos Silmačiakėje“. Pirmą kartą šį kūrinių Kauno teatre prieš 42 metus pastatė rež. B. Dauguvietis, vėliau jį režisavo H. Vancėvičius, dabar dirbantis Vilniaus dramos teatre. Dabartinio trečiojo pastatymo autorius yra rež. S. Motiejūnas. Spektakliu Dainų slėnyje buvo paminėtos 115-tosios R. Blaumanio gimimo metinės. Pernykščio sezono užbaigti teatras buvo pasirinkęs A. Keturakio komediją „Amerika pirtyje“.

VILNIAUS KONSERVATORIJĄ šiemet baigė 140 diplomantų, kurių dalis priklausė neakivaizdiniam skyriui. Kompoz. Vytautas Laurušas — valstybinio konservatorijos egzaminų komisijos pirmininkas džiaugiasi, kad 90 narių turinčioje Lietuvos kompozitorių sąjungoje net 76 jau yra Vilniaus konservatorijos auklėtiniai. Jos gretas papildys du siemietiniai diplomantai — A. Martinitis ir R. Joneliuskas, baigę studijas pas kompozitorius E. Balsį ir J. Juzeliūną. Gražių vilčių atečiai teikia jų sukurtos simfonijos. V. Laurušas taipgi džiaugiasi trimis dainininkais: V. Noreikos mokinis B. Tamašauskas, J. Stasiūno — E. Vasilevičius, Z. Paulausko — S. Dirse. Tarp kitų pasižymėjusių diplomantų V. Laurušas mini pianistą A. Vasiliauską, baigusį O. Šteibergaitės klasę, chorvedžius A. Andrejauskaitę, L. Abarį, studijavusius pas dėstytoją A. Zeimienę ir docentę V. Kazauskienę.

SAULIUS SONDECKIS lankėsi R. Vokietijoje ir valstybineame Weimaro teatre dirigavo koncertą, skirtą italų klasiko A. Vivaldžio 300 metų gimimo sukakčiai.

ESTRADINĖS MUZIKOS FESTIVALYJE „Siauliai-78“ buvo susilaukta ir gudu, latvių bei estų muzikinių vienetų. Baigiamieji koncertai dalyvavo Gardino S. Priteickio „Azoto“ gamyklos, Jelgavos mašinų gamyklos, Piaru miesto estradiniai ansambliai. Siauliečiams atstovavo estradiniai „Geluvos“ ir „Vairo“ gamyklos ansambliai.

LIETUVIŲ LIAUDIES PASAKŲ RINKINĮ „Litauische Volksmaeren“ 230.000 egz. tiražu išleido R. Vokietijos Moksly Akadėmijos istorijos, kraštotyros ir tautosakos institutas. Leidinį sudarė filologijos kandidatė B. Kerbolytė, Lietuvos Moksly Akadėmijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto bendradarbis, išvertė prof. V. Falkenhanas. Rinkinį įtrauktos 142 pasakos — gyvulinės, stebuklinės, buitinės, formulinės, pasakos apie vilnius, pasakos-legendos — atstovauja žemaičiams, augstaičiams ir dūkams. Jos buvo surinktos ir užrašytos: S. Daukanto, A. Sleicherio, K. Brugmano, H. Sojaus, dr. J. Basanavičiaus, M. Slančiūkos, M. Davainio, Vaizganto, J. Balčikonio bei kitų tautosakos rinkėjų. Kiekviena pasaka papildoma kruopštūs komentarai, spausdintų bei rankraštinio šaltinių nuorodos, siuzetinis numeris pagal tarptautinį Arnės-Tompsono pasakų katalogą. Skaitytojus su lietuvių tautosakos istoriografija supažindina B. Kerbolytės straipsnis. Leidinį papildė stebuklinės pasakoms būdingų dainuojamųjų intarpų melodijos, paruoštos S. Puteikienės.

VYTAUTES ŽILINSKAITES pasakų knyga vaikams „Mikė milžinas“ 65.000 egz. tiražu išleido Ukrainos leidykla „Veselka“. Leidinio tekstą paruošė vertėja O. Gradauskienė, iliustravo dail. M. Levčinskis.

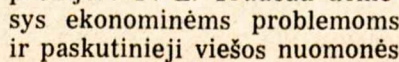
LATVIŲ VAIKŲ ŽURNALAS „Zilite“ paskelbė tris M. Vainilaitio eilėraščius, išverstus poetės D. Avotintios. V. Kst.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santauų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaids. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

**Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus: A. Bliūdžius**
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas**

ai ir įvairaus kailio kepurės.
pataisymai bei persiuvimai.

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechanikai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

Sudbury, Ontario

TEISINGA INFORMACIJA. Kun. Kazimieras Pugevičius, lietuvių katalikų religinės šalpos reikalų vedėjas, praleido savo vasaros atostogų dalį Kanadoje. Keletą dienų buvo apsisistojęs pas Blind River, Ont., kleboną kun. Augustiną Sabą. Kiek vėliau, kun. Antano Sabo, Sudburio lietuvių katalikų misijos vadovo, pakviestas, praleido keletą dienų Sudbury ir svarbiausioje visos vyskupijos šventovėje pasakė penktą informacinio turinio pamokslą apie tikrą tikinčiųjų būklę okupuotoj Lietuvoje. Viską parėmė faktais, paimtais iš "LKB Kronikos". Sudburio tikintieji parodė daug simpatijų persekiojami ir jiems daromas didelės skriaudos. Svečio pagerbtuvės buvo suruoštos pas P. M. Venskų ir J. M. Kriaučiūnų.

PASVENTINTA SALOMĖ JŲS PODERIENĖS VASARVIETĖ "Kačerginė" prie Vermillion upės. Kun. Antanas Sabas atliko religines apeigas ir tarė progai pritaiktą žodį. Ši vasarvietė turi daug panašumo į Lietuvoje paliktą Kačerginę. Vasarvietė apsupta gražiai žydinčių gėlių iš vienos pusės, o iš kitos — gražus daržas ir avietynai. Kūmais buvo Aldona ir Petras Dranginiai iš Toronto, kurie praleido pas Paderienę keletą dienų. Po oficialios dalies įvyko šaunios vaišės.

Ta proga buvo atšvęstas jauniausios dukrelės Giedrutės — "Ramu-nėlės" tautinių šokių vadovės gimtadienis. Sugiedota "Ilgiausių metų" ir palinkėta visokeriopos laimės, ypač Dievo palaimos.

ŠIAULIŲ GEGUŽINĖ įvyko V. M. Gudriūnų vasarvietėje. Buvo svečių net iš Toronto, bet vietinių labai mažai. Skanūs šilūs pietūs paruošė pirm. žmona E. Staškuvienė.

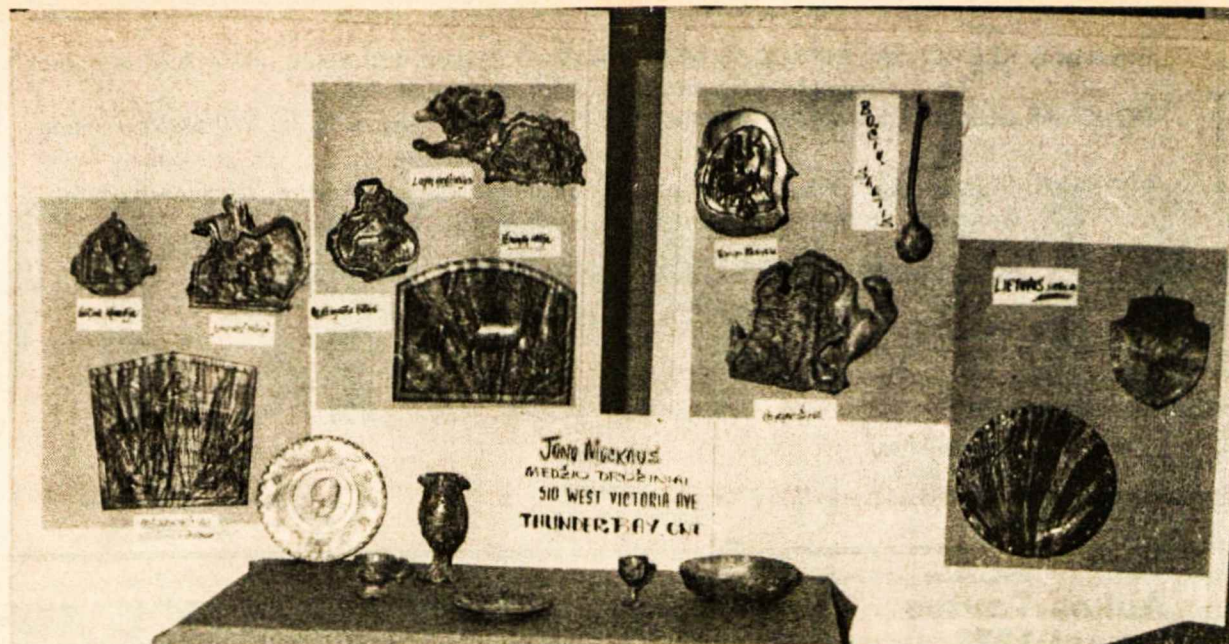
— A. P. Dranginiai užrašė Mišias už savo mirusius gimines. K.A.S.

Windsor, Ontario**P A D E K A**

Kai monotoniško palatos tylo j žiūrį į tave gausybę žiedų ir atvirukų, juose matai savo šeimos draugų bei pažįstamų gerus veidus ir tuomet nesijauti vieniša. Todėl iš širdies dėkoju vyrui, vaikams, mielams draugams A. V. Tautkevičiams, kurie kasdien lankė mane ligoninėje ir namuose. Dėkoju mielams tėveliams (Hamilton) A. M. Renkiams, kurie dėl ligos negalėdami lankyti mane ligoninėje, dažnai lankė telefonu ir gėlėmis. Dėkoju Windsorso Sv. Kazimiero parapijos klebonui kun. D. Lengvinui, A. Adakauskaitei, B. Antanaitienei, S. E. Baltuliui, E. Beržaitienei, A. Balčiūnienei (Čikagoje), B. L. Balaišiams, A. Čerškuvienai, O. Casey, T. Gureckienei, dr. G. Jacksonui, A. T. Kalmatavičiams, D. Kraniuskienei, A. Kraniuskaitei, P. E. Kairiams, J. Kurienei, D. Kocianui, B. S. Kowbellui, M. Murphy'ui, dr. D. Naikauskienei, E. Pakauskienei, M. Pusdrienei, G. Shillerui, A. L. Tautkevičiams, A. V. Ulbinams.

Jūsų visų nuoširdumas suteikė man netik moralinių, bet ir fizinį jėgų. Visuomet Jūsų —

Ona Vindašienė

Jono Mockaus medžio drožinių paroda, surengta Toronto Lietuvių Namuose. J. Mockus gyvena Thunder Bay, Ont., kur atvyko miškų darbams

Jono Mockaus drožinių paroda. Liepos pabaigoje Lietuvių Namuose tris savaites vyko parodėlė, globojama Lietuvių Namų vyrų būrelio. Negausi ir kukliai išstatyta valgomojo salė, ji neatkreipė didelio dėmesio, o dauguma vasarojančių tautiečių neturėjo progos jos pamatyti.

Tai dar vienas iškilus medžio drožinėtojas Jonas Mockus, gyvenantis Thunder Bay. Medyje išskaptuoti vaizdai ir figūros yra labai patrauklios ir su dide-

liu kruopštumu atliktos. Jos padarė labai gerą įspūdį.

Jei šiais laikais sunku apibūdinti kas yra menas ir kokios rūšies menas ir ar iš viso menas, tai Jonas Mockus, visai nepretenduodamas į menininkus, gali laikyti save auksarankiu meistru. O tokių šiais laikais daug sunkiau surast, negu menininkų. Jo medinės, beveik porcelianu plonumė lekštės, taurės, dubenėliai išpaustyti, išraižyti ir išmarginti įvairiais

raštais, yra labai gražūs, atlikti su nuostabia kantrybe.

Gaila, kad didelis nuotolis trukdė suorganizuoti didesnį rodinį skaičių ir platesnės apimties parodą.

Ruošiant reprezentacines lietuviško pritaikomojo meno parodas, Jonas Mockus su savo dubenėliais ir taurėm galėtų gražiai atstovauti liaudies menininkams, jeigu jo drožinių motyvai būtų daugiau lietuviški. Dabar daugiausia vyrauja klevopalas. B.

AUSTRALIEČIŲ VIEŠNAGĖ

(Atkelta iš 3-čio psl.)

ta kasdienybė rodo, atrodo vis platės ir nebūtinai vien kalba taps pagrindine išsiblaškiusių tautiečių po visą pasaulį jungtimi. Tam tikra dalis čia apsilankiusių australiečių yra mišrių šeimų atžalynas, aišku, su ne-lietuviškomis pavardėmis. Tačiau, jei tokie šliejasi prie lietuvių, nori bendrauti, jaučiasi visvien esą lietuviškosios bendruomenės dalimi, — turėtų būti vienodai šiltai sutinkami ir priimami mūsų širdžių tarpe. Menkesnis lietuvių kalbos mokėjimas neturėtų būti skiriamuoju veiksnium, nes gyvenimas rodo, kad lietuvių kalba šlubuoja net ir tokio jaunimo lūpose, kurio abu tėvai yra šimtanuosimtiniai lietuviai.

Visa tai, regis, puikiai suprato australus globojusius mūsų šeimos ir visiems jiems parodė šiltą nuoširdumą, skatinamos bendrųjų lietuviškų nuotaikų. Siandien jie visi jau namie ir težiū, kad jie pas mus paliko malonius įspūdžius ir tarpžemyninio bendravimo džiaugsmą.

Ottawa, Ontario

DAIL. V. TREČIOKO PARODA. Čia gyvenęs dailininkas archit. Vytautas Trečiokas rengia rugsėjo 2-8 d.d. savąjį dailės darbų parodą City Hall puikiose parodomis skirtose patalpose darbo valandomis. Atidarymas numatytas rugsėjo 5 d., 7 v.v. Tikimasi, kad tuo metu gausnesis savųjų tautiečių būrys galės atsilankyti ir nors trumpai pabendrauti, nes vasaros metu nebuvo tam progų. Dailininkas naudoja savo darbui aliejinis dažus ir aliejinę pastelę. Otavoje, neskaitant Toronto, darbų paroda įvyksta jau trečią kartą. Jo darbais dažnas mūsų tautietis yra papuošęs savąjį butą. Parodos atidarymo proga šeimininkas duos paaiškinimus ir pavašins kava. A. Paškevičius

Cleveland, Ohio

"NERIJA", populiarus Klevelando lietuvių studentų dainos vienetas, vadovaujamas Ritos Cyvaitės - Klierienės, rengia liaudies ir modernių kompozitorių dainų plokštelę, kurios ištraukas klevelandiečiai jau galėjo girdėti per "Tėvynės garsų" radio valandėlę rugsėjo 6 d. Prieš keletą metų susiorganizavusi "Nerija" savo skoningais koncertais pasidarė populiari įvairiose lietuvių kolonijose. Vieneto dalyvės, baigusios studijas, sukūrusios šeimas ar dėl kitų priežasčių priverstos pasitraukti, šią plokštelę rengia bendro jaunystės dienų darbo prisiminimui. Plokštelę pasirodys rinkoje rugsėjo mėnesį. Ji ne tik praturtins muzikos mylėtojų archyvus, bet ir duos medžiagos mūsų radio valandėlėms, kurios nuolat pasigenda naujos muzikos savo programose.

TAUTYBIŲ FESTIVALIS. Rugsėjo 5 d. įvyko 185-osios gatvės "atgimimo" festivalis, kuriame dalyvavo lietuvių, kroatų, slovėnų ir vokiečių prekybininkai. 185-osios gatvės apylinkėje šiuo metu yra Klevelando lietuviško gyvenimo centras. Čia randame mūsų stilingus lietuvių namų su garsejančia "Gintaro" valgykla, posėdžių, repeticijų ir pokylių patalpomis. Toje gatvėje yra lietuvių prekybos namai "Patria" ir "Baltic Delicatessen", dvi kirpyklos. Artimoje kaimynystėje yra DMNP parapija, kurioje veikia vienintelė Klevelando liutuanistinė mokykla. Į festivalio rengėjų komitetą lietuvių atstovais įeina adv. Algis Sirvaitis, "Tėvynės garsų" radio valandėlės vedėjas Juozas Stempušis, kurie atstovauja Lietuvių Namams, kurie Povilas Kestutis Sukys, taupymo bendrovės vicepir. Festivalio metu šilagatviuose vyko mugės pobūdžio pramogos. Salutinę gatvę prie Lietuvių Namų buvo parduvinėjami lietuviški skanėstai. Ties priekinėmis durimis Klevelando "knygnešys" Juozas Žilionis turėjo knygų apie Lietuvą anglų kalba. Festivalis praėjo su dideliu pasisekimu. A. B.

AUSTRALIJOS SPORTININKAI Liepos 14 į Klevelandą autobusu atvyko Australijos sportininkai. Klevelandiečiai juos pasitiko vaišingai ir su dideliu entuziazmu. Šeštadienį įvyko draugiškos tinklinio rungtynės, kurias laimėjo klevelandiečiai. Sekmadienį krepšinio rungtynes laimėjo svečiai iš Australijos. Šeštadienio vakarą DMNP parapijos salėje įvyko susipažinimo ir šokių vakaras. Pirmadienį, liepos 17, "Tėvynės garsų" radio valandėlės vedėjas Juozas Stempušis pastangomis svečiai buvo autobusu vėžinami apžiūrėti jdomesnių vietovių.

A.A. VADISLAVA NOREIKAITĖ-SUKIENĖ, sulaukusi 91 m. amžiaus, mirė liepos 12 d. Velionė į Klevelandą atvyko 1910 m. Susituokusi su Povilu Sukiu, užaugino keturis sūnus, Julius ir Vytautas Sukiai, sekdami savo mirusio tėvo pėdomis, yra spaustuvės savininkai. Kęstutis Povilas, einas augstas pareigas plačiai išsiplėtusios "Superior Savings & Loan Association", yra aktyvus mūsų visuomenės narys, daug prisidėjęs prie Klevelando lietuvių radio valandėlės įkūrimo bei išlaikymo. Liepos 15, dalyvaudant gausiam skaičiui senesniosios ir naujosios kartos lietuvių, a.a. Vladė Sukienė buvo palaidota. Klevelando lietuvių jai ilgai prisimins kaip aktyvią senosios kartos organizacijų veikėją, vaišingą ir mielą visiems, kurie turėjo progos jos malonia pažinti džiaugtis. A.B.

St. Catharines, Ont.

NIAGAROS PUSIASALIO LKVS "Ramovė" rugsėjo 10 d., 11 v. r. tuojau po pamaldų šaukia visuotinį narių susirinkimą vienuolyno patalpose, 75 Rolls Ave, St. Catharines, Ont. Bus svarstomi skyriaus veiklą liečiantys reikalai. Kviečiame visus ramovėnus dalyvauti. Nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos įvyks susirinkimas, neatsižvelgiant į narių skaičių. "Ramovės" valdyba

BONUS DRAW AUG. 31

EXTRA VIENAS MILIJONAS DOLERIŲ 100 PAPILDOMŲ LAIMĖJIMŲ PO \$10,000

"Wintario" bilietai rugsėjo 31 dienos traukimui turi dviejų rūšių numerius.

1 **Reguliarūs "Wintario" penkių skaitlinių numeriai su serijos numeriu.** Penkios galimybės laimėti po \$100,000 ir daugiau kaip 90,000 kitų neapmokestinamų laimėjimų.*

2 **Papildomas aštuonių skaitlinių traukimo numeris (bonus).** Jei papildomasis numeris ant jūsų bilieto visiškai atitinka vieną iš 100 ištrauktų specialiųjų numerių, jūs laimite neapmokestinamą \$10,000.*

NEPAGAILEKITE DOLERIO, IR DALYVAUSITE ABIEJUOSE

* Remiantis 96 bilietų serijomis

ISIGYKITE BILIETĄ DABAR

Šiam specialiam papildomajam traukimui bilietų parduvinėjimas bus baigtas 1978 m. rugsėjo 31, ketvirtadienį, 6 v.v., kad būtų sutarkytas išankstinis papildomasis traukimas.

Bilietai išeina greitai. Dėlto nelaukite. Įsigykite juos tuojau pat. Nepraleiskite vieng valandą trunkančio traukimo, rodomo televizijoje iš Wilberforce vietovės Monmouth Township Arena nuo 9 valandos vakaro.

* Atsiimti per vienerius metus. Nėra pagalbinų laimėjimų

wintario WE ALL WIN

BONUS DRAW

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor

3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO

• NAMAI
• VASARNAMIAI
• ŪKIAI

Stayner, Springhurst,
Wasaga, Collingwood
(705) 445-8819
atstovas MARIO TURCO

ISTAIGOS 233-3323 NAMŲ 743-0100

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGA

• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);

šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai

Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Hamilton, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

131; po \$5: bilietai 664 — 1087 — 166 — 193 — 1193 — 827 — 532 — 1080 — 981 — 602.

P A D E K A

Nuoširdžiai dėkojame: St. Catharines vienuolyno vyresniajam kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už paramą ruošiant SLA gegužinę; visuomenės veikėjui St. Jokūbaičiui už pasakytą kalbą, spaudai: "Tėviškės Žiburiai", "Nepriklausomai Lietuvai", "Tėvynei" ir "Naujinoms". Dėkojame aukojusiems J. Dauman - Lukšos premijų fondui: \$10: G. Melnykui; po \$5: S. ir M. Jokūbaičiams, St. Jagėlai iš Toronto, V. Matukaičiui iš Canfield, Ont., P. Kalinienėi iš St. Catharines; aukojusiems daiktinei loterijai: C. Farr iš Paris, Onai Lauryk iš Brantfordo, E. Klevienėi ir A. Kaušpėdai iš Hamiltono, F. Nar-Montienėi iš Australijos, Z. Ulbinienėi iš Niagara Falls, Ontario; rėmėjams, pirkusiems SLA pinigines loterijos bilietų už \$5 ir daugiau: inž. St. Setkui, P. Dauginiui, E. Sakalauskui, J. Alonderiui, P. ir J. Kalainiams, J. Sarapnickui iš St. Catharines; J. ir O. Staškevičiams, J. Paužoliui iš Port Colborne; A. Kuzmickui ir Širvinskui iš Paris; G. Rugieniui iš Tillsonburgo; A. Kaušpėdai, B. Pakalniškiui, V. Stankevičiui, A. Steponaičiui, p. Mažulaičiams iš Hamiltono; M. Urniežienėi iš Kalifornijos; už pinigines loterijos platinimą: A. Padolskiui ir A. Kuzmickui iš Paris, S. Matukaitienėi iš Canfieldo, A. Kareckienei, A. Kaušpėdai, Vl. Bagdonui, J. Deksnui, Ig. Varnui, Z. Pulianauskiui, B. Pakalniškiui, Anitai Pakalniškytei iš Hamiltono; St. ir M. Jokūbaičiams ir D. Jokūbaitytei iš Toronto; J. Čeporiui iš Niagara Falls; J. Sarapnickui iš St. Catharines;

smulkios loterijos platintojams: Anitai Pakalniškytei, R. Pakalniškienei ir P. Kuzmickienei; už pravedimą programos solistei Anitai Pakalniškytei; už pravedimą smulkios loterijos M. Borusienėi; už maisto pagaminimą ir išdavimą: Z. Ulbinienėi ir B. Juodienėi iš Niagara Falls, M. Paukštienei, D. Dauginienėi ir J. Paukščiui iš St. Catharines; kasininkai Natalijai Navickienei, K. Jasudavičiui už parūpinimą dalies maisto urmo kainai; A. Padolskiui už nemokamas anglis maistui virti gegužinėje.

Su Jūsų visų parama SLA 72-ra kuopa galėjo įamžinti Lietuvos laisvės kovotojo Juozo Daumanto - Lukšos vardą, įrašydama į KL Fondą \$100.

Jūsų prisidėjimas aukomis bei darbais ir ateityje mums teks drąsos pagerbti okupuotos Lietuvos didvyrius.

SLA 72-ra kuopa

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,

TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

DOWNTOWN FLOWERS (savininkai latviai)

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidotuvių namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir sutvarko gėles vestuvėms. Adresas: 95 Front St. E., Toronto, Ont. M5E 1C2 Telefonas 862-7042

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,

CHICAGO, ILL. 60629

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odes, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,

šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE

★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

— Baigiantis vasaros atostogoms, įvyko parapijos tarybos posėdis, kuriame aptarta programa parapijos įsikūrimo 50 m. minėjimui.

— Vasaros atostogų metu gausiai lankomos sekmadienų pamaldos Wasagoje. Praėjusį sekmadienį po pamaldų vyko skulptoriaus Pr. Baltuono kūrinių paroda. Daug tautiečių įsigijo jo darbų.

— Naujosios šventovės skoloms mokėti fondui aukėjo \$500: B. Kromas, Hamilton; \$400: Z. M. Laurinavičius, Hamilton; \$200: J. V.; \$150: S. Beržinskienė; po \$100: P. Lapinskas, Florida, J. Venckus, Vankuveris, B. Staškevičius, Montrealis.

— Sv. Jono lietuvių kapinės palaikyti: a.a. Vincas Bučys, a.a. Stasys Žickus, a.a. Danutė Ramoškaitė, a.a. Vytutas Miniotas, a.a. Stasys Sešelis ir a.a. Edmundas Bičiūnas.

— Mirus popiežiui Pauliui VI, už Velionį rugpjūčio 13, sekmadienį, atlaikytos specialios pamaldos su atitinkamu pamokslu.

— Dideliam parapijos bičiulių vyks. T. Fultonui išsikėlus iš Toronto į St. Catharines, linkime geriausios sėkmės ir kartu reikiame padėkų už didelę Ganytojo pagalbą parapijai iš Dundas gatvės keliantis į Anapijį.

— Parapijos šventovėje susitokė: Vladas Iva ir Stasė Beržinskienė, Carlos Gracia ir Linda Paknyte, David F. Street ir Virginija Aulinskaitė.

— Pakrikštyta: Vanessa Aldona Stas-Staškevičiūtė ir Paulius Arūnas Dailė.

— Pamaldos šį šeštadienį, 10 v.r., už a.a. Algirdą Vėlyvį (metinės), 11 v. už a.a. Joną Žeką (metinės); sekmadienį 10 v. r. už a.a. Anastaziją ir Juozą Mikševičius, 11 v. už a.a. Juozą Penkaską (p. Trinkienės tėvelį); Wasagoje: 10 v. už a.a. Konstanciją Račiūnienę, 11 v. už a.a. Joną Šepečavičių, inž. Petro Šepečavičiaus brolį, neseniai mirusį Lietuvoje.

Lietuvių Namų žinios

— Toronto Lietuvių Namų vyrų rengta dviejų savaitių poilsio stovykla Tėvų pranciškonų vasarvietėje Wasagoje praėjo labai sėkmingai. Uždarymas įvyko rugpjūčio 19 d.

— Rugpjūčio 10 d. įvyko LN valdybos posėdis, kuriame valdybos išd. J. Slivinskas padarė LN 6 mėn. finansinę apžvalgą. LN valdyba savo posėdyje liepos 27 d. Stasį Jokūbaitį patvirtino nuolatiniu LN reikalų vedėju.

— "Lietuvių Namų Žinios" — biuletenis gaunamas prie Lietuvos Kankinių ir Prisikėlimo šventovių sekmadieniais.

— Rugpjūčio 13, sekmadienį LN popietėje dalyvavo ir svečių knygoje pasirašė: B. Jociaitis iš Kalifornijos, V. J. Jociai, Delhi, Ont., V. Asbairienė, Brazilija, R. J. Virkečiai, Denver, Col. (paaukojo LN \$10), V. P. Manelaitis, Kalifornija, F. Slaney, Newfoundland, P. B. Andriukaichai, Cikaga, E. E. Praninskas, St. Petersburg, Florida.

— Naujas LN narys: Albertas Benotas, įmokėjęs \$100 ir neseniai atvykęs iš Lietuvos nuolatiniams apsigyvenimui Kanadoje.

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo apie 180 asm. Svečių knygoje pasirašė: P. J. Simanaukas, Hartford, Conn., D. A. Rudzevičiai, London, England, E. Szatiuskis, Rhode-sia.

A.a. Teresė Paulionienė, Žu-zanos Šepečavičienės motina, mirė rugpjūčio 18 d. Springfield, Ill. Laidojama rugpjūčio 26 d. Cikagoje.

ESU DIRBANTI NASLĖ. Jieškau gero būdo gyvenimo draugo 55 — 65 metų amžiaus vedybų tikslu. Rašyti "T. Žiburių" adresu, pažymint ant voko N. Naslė.

ALDONA'S BEAUTY SALON
1618 Bloor St. West, Toronto
kviečia ponias gražiomis šukuosenomis, specialiste pusmetiniu (permanent) šukuosenų. Telefonas 533-2904

REIKALINGAS VERSLUI dalininkas-kė su patyrimu juvelyrinių brangakmenių pardavime bei gamyboje, galintis-ti investuoti \$6.000.00 — \$10.000.00. Sinteresuoti prašomi kreiptis: Mrs. Gussie Gowans, "Purple Eyed Unicorn Ltd", 229 Yonge St., Toronto, Ont. Tel. bus. 368-6226, res. 531-1958.

PARDUODAMI 3 sklypai: vienas sklypas 60' x 342'; 2 sklypai po 60' x 250' Sutton West; yra medžių, prie praeivio parko. Sklypų kaina po \$10.000 kiekvienas. Telefonas 537-3357 arba 722-3148.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prielnamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

Lietuviška

gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvių Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Mykolą ir Stasę Petručius, kurie rugpjūčio 5 d., atšventė savo vedybinio gyvenimo 50-tąją sukaktį. Po specialių Mišių šventovėje vaisės įvyko Parodų salėje. M. Petrušis parapijos rinkliavų vedėju išbuvo 22 metus.

— Ruošiasi tuoktis Stasys Algimantas Didžbalis su Nancy Jane Gray.

— Pakrikštytas Justinas Algis Jonas, dr. Algio ir Violetos (Akeilaitytės) Mikelėnų sūnus.

— Mūsų Wasagos stovyklavietėje šiuo metu stovyklauja "Vyčio" krepšinio sportininkai.

— A. a. Vincas Bučys, 76 m., palaidotas iš mūsų šventovės rugpjūčio 2 d. Sv. Jono lietuvių kapinėse.

— Jubilėjiniam kryžiu papuosti aukojo L. Šeškus \$10.

— Vasaros metu mūsų stovyklavietėje Mišios sekmadieniais laikomos 11 v. r.

— Aukųo parapijai: V. Bartinaitienė \$200, J. Bernatavičienė \$100, S. Janavičius \$100.

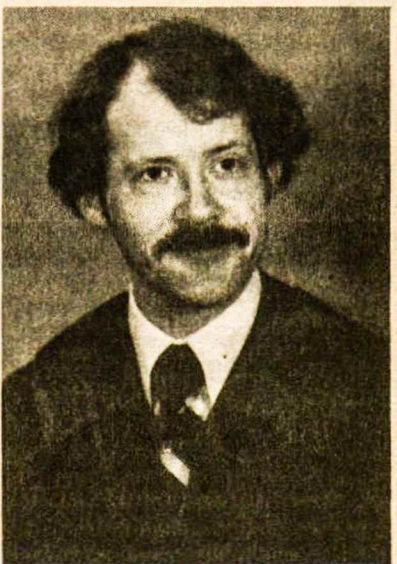
— Pensininkų pobūviai vyksta trečiadieniais 2 v.p.p. jų patalpose.

— Sekmadieniais Mišių tvarka Prisikėlimo šventovėje: 8, 9, 10, 11.30 v.r. ir 8.30 v. vakaro.

— Mišios: šeštadienį 8 v.r. už Antaną Dobį, užpr. A. Dobienė, 8.30 už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienė, 9 v. už Juliją Racevičienę, užpr. K. B. Čepaičiai, 9.20 už Oną Ališauskienę, užpr. J. Ališauskas, 10 v. už Veroniką ir Kazį Kartavičius, užpr. A. U. Kartavičiai; sekmadienį 8 v. už Alfonsą Čičiką, užpr. E. Čičikienė, 9 v. už Ireną Gurevičienę, užpr. A. Gurevičius, 10 v. už Adomą Baranauską, užpr. B. Baranauskas, 11.30 už parapiją, 8.30 v.v. už Mariją Melnykienę, užpr. P. V. Melnykai.

RAMUNĖ - LORETA GREIČIONAITĖ, šiais metais labai gerais pažymiais baigusi pritaikomąjį meną ir technologiją Humber kolegijoje Toronto. Giminąją baigė Newmarket, Ont., ir gavo aukščiausią premiją už sportą ir taktą mokyklos darbuose. Yra baigusi ir lietuvių mokyklą. Nors gyvena už 45 mylių nuo Toronto, dalyvavo "Gintaro" ansamblyje. Apdovanota įvairiomis Humber kolegijos ir valstybės premijomis.

PETRAS - KAROLIS SIMONELIS, praėjusį pavasarį baigęs Otavos universitetą teisų fakultetą bakaluro laipsniu. Gimė Goettingene, Vokietijoje, augo ir mokėsi Kanados Montrealyje. Lojolas unte pradžioje akademines studijas, vėliau persikėlė į Torontą, kur 1971 m. gavo politinių mokslų bakaluro laipsnį, o 1975 m. — magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

Advokatas KLEMENSAS MYKOLAS NEIMANAS (CLEMENS MICHAEL NEIMAN) maloniai praneša, kad prie jo prisidėjo kaip dalininkai DOUGLAS GORDON EDWARD, B. Math, LL.B., LL. M (Harvard) buvęs Windsoro universiteto teisų fakulteto profesorius, ir

RICHARD FREDERICK TINSLEY, B.A., LL.B., anksčiau dirbęs Otavoje (Judge Advocate General's Office), kurie dabar dirbs kartu kaip advokatai firmoje

NEIMAN, BISSETT, EDWARD & TINSLEY
Barristers and Solicitors

Senatorė JOAN NEIMAN jiems talkins kaip patarėja

Penthouse,
Queen's Square Building,
24 Queen Street East,
Brampton, Ontario,
L6V 1A7

Naujas
telefono
numeris:
(416) 456-3900

Airport Road
at Church Street,
Caledon East, Ontario,
L0N 1E0

Aukos Tautos Fondui 1978 m.

Welland, Ont.

\$50: J. Balukas; \$10: V. Jasulionis, V. Karalius, J. Kutka, B. uomanas; \$5: V. Bieliūnas, J. Bluzas, A. Čepukas, M. Kuzavas, J. Mašauskas, K. Stankevičius, V. Vitkauskas, A. Zinaitis.

Port Colborne, Ont.

\$20 A. Pivoriūnas; \$10: J. Butkus, J. Radvila, B. Simonaitis, A. Stankevičius; \$5: J. Kežinaitis, J. Pauzuo-lis, J. Staškevičius.

Dain City, Ont.

\$10: P. Sidlauskas.

Fort Erie, Ont.

\$5: V. Ivanauškas.

Iš viso surinkta \$220. Nuosirdi padėka aukotojams ir aukų rinkėjui V. Bieliūnui, KLB Wellando apylinkės pirmininkui.

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje

Apaštaliniams pranešimams ar-kiv. Angelo Palmas Otavoje, pašventinusiame Lietuvos Kankinių šventovę Mississaugoje, buvo pasiūstas "T2" nr. su iškilmių aprašymu ir jo pamokslo vertimu. Gautas malonus padėkos laiškas, kuriame, be kitko, sakoma: "...man buvo didelis malonumas pašventinti naująją šventovę."

"Paramos" kredito kooperatyvas praneša, kad pradėdant rugsėjo 9 d. raštinę bus atdara šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v. po pietų.

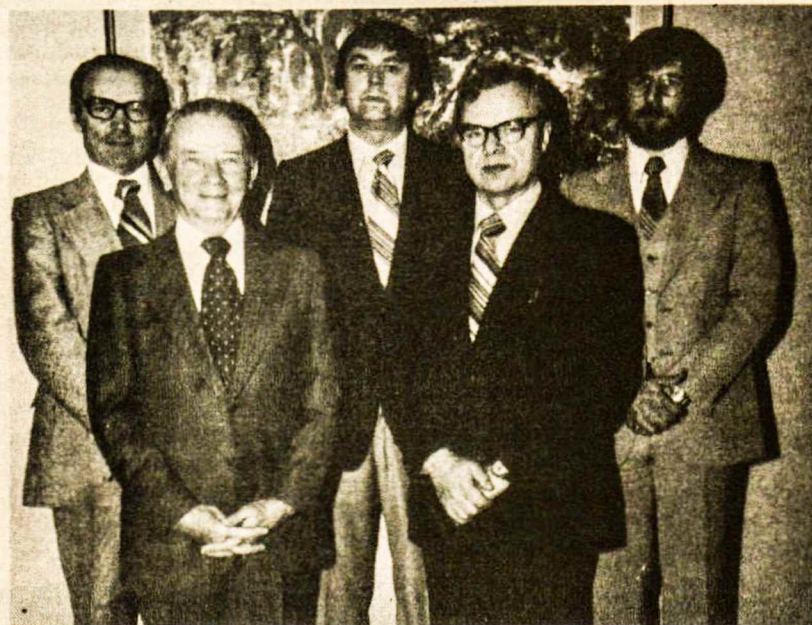
Kun. Petras M. Urbaitis, SDB, liepos 28 d. išvyko į JAV. Jis nuosirdžiai dėkoja visiems tautiečiams, remiantiems lietuvišką Brazilijos misiją. Prašo ir ateityje neužmiršti Brazilijos lietuvių, ypač jaunimo, spaudos ir švietimo reikalų. Aukos į specialias sąskaitas prima Hamiltono ir abu Toronto lietuvių bankeliai. Jei kas norėtų kreiptis tiesiogiai, aukos siunčiamas tik čekiais arba pašto perlaide (money order) šiuo adresu: Paroquia S. Casimiro, Caixa Postal 4421, 01000 S. Paulo, S. P., Brazil.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio (LAS) Toronto skyriaus susirinkimas įvyko liepos 10 d. Lietuvių Namuose. Susirinkimui pirmininkavo dr. Klemensas Liutkus. Svečias iš V. Vokietijos Stepsas Vykintas. Povilavičius kalbėjo apie europinę ir pasaulinę politikos būklę. Kalbėtojas yra buvęs ilgametis vyriausios LAS valdybos pirmininkas, žurnalistas, literatūros kritikas, mokytojas, dabar viešintis S. Amerikoje.

Šeštojoje tautinėje skautų stovykloje Paxtone, Mass., dalyvauja daug skautų ir iš Kanados, ypač Toronto. Iš stovyklos gautas šis laiškas: "Po Vitosios tautinės stovyklos dangu-mi, 60-tojo lietuviškos skautybės lauro šviesoje, prisimename Jūsų redakcijos darbuotojus ir siunčiame geriausius skautiškus linkėjimus. LSS "Sutartinės" stovyklos viršininkė, vadija ir skautės". Seka trylikos skautių vadovių parašai.

Alfonsas Šilinskas, ilgametis "T2" prenumeratorius, atsilankęs "T2" redakcijoje, paaukojo \$100. Jis gyvena Hamiltone ir yra plataus masto statybos rangovas, pastatęs didelį daugia-bučių namų mokyklų ir šventovių. Atvykęs Kanadon, pradžioje dirbo pas kitą rangovą, o vėliau pats ėmėsi rangovo darbo, kuris iki šiol buvo labai sėkmingas.

Etnokultūrinė grupė, importuojanti medžiagas tautinei aprangai, planuojamos lengvatos muitų srityje. Daugiau-tiurių reikalų min. N. Cafiko iniciatyva valstybės pajamų ministerija numato tokią atve-jais importuotojus atleisti nuo maito. Kad procedūra būtų prastesnė, importuotojai turės sumokėti muitą bendra tvarka, bet vėliau galės gauti 99% su-mokėtos sumos, jei įrodys, kad importuotos medžiagos nebuvo panaudotos komerciniams tiks-lams.

Toronto lietuvių Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdyba. Pirmoje eilėje iš kairės — išd. J. Palsys, pirm. dr. S. Čepas; antroje eilėje — sekr. A. Ulba, vicepirm. V. Bireta, narys A. Giniotis

Eimutis J. Birgiolas, dantų gydytojas, priima pacientus, susitarus telefonu

2299 Dundas St. W., suite 203,
(Roncesvalles-Bloor rajonas)
Toronto, Ontario

Telefonas
531-4633

A+A

VINCAS KVIET

mirė 1978 metų liepos 19 dieną Georgetown and District Memorial Hospital.

Praneša — R. KVIET

Stambi auka Pasaulio LJ Sąjungai

S.m. pavasarį Prisikėli-mo parapijos bankelis paskyrė \$400 paremti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos darbus.

Aukos siunčiamos tik čekiais arba pašto perlaide (money order) šiuo adresu: Paroquia S. Casimiro, Caixa Postal 4421, 01000 S. Paulo, S. P., Brazil.

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir įsikūręs Toronte. Gražiai kalba lietuviškai. Jis užsisakė "T2".

— magistrą (bibliotekininkystės).

Svečiai. "T2" lankėsi P. Palmeriai iš Hamiltono su giminaitėmis Ona Urboniene iš Islingtono. P. Palmeriai yra senosios kartos ateiviai, kurių laiką gyvenę Win-nipege, vėliau persikėlę į Hamiltoną. Jiedu aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. P. Palmerienė yra gimusi Winnipege, gražiai kalba lietuviškai ir buvo vertėja pirmosios lietuvių tams ateivėms po II D. karo. — Taip pat lankėsi "T2" buvę Toronto gyventojai Jonas ir Birutė Virkečiai iš Denverio, Colorado valstijoje, lydimi Ados ir Liudo Monstvilų, kurie "T2" paaukojo po \$20. — Aplankė "T2" ir Jokūbas Geringas, žydų tautybės smuikininkas, prieš trejus metus atvykęs iš Vilniaus su žmona pianiste ir